

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

XXVI. évfolyam

Szubotica, PÉNTEK 1925 november 27.

318. szám

M megjelenik minden reggel, ünnep után és hétfőn délben
Telefon: Kiadóhivatal 8—58 Szerkesztőség 5—10, 8—52

Előfizetési ár negyedévre 150 din.

Szerkesztőség: Aleksandrova ul. 4. (Rossia Foncière-palota)
Kiadóhivatal: Subotica, Aleksandrova ul. 1. (Lelbach-palota)

KÖZBESZÓLÁS

Aki egy rombadólt régi város házái közt sétál, az megérzi az elmúlást, mert látja a romokat. Érti-e vajjon mindenki, aki ma a gazdasági élet különböző terein széttekint, hogy itt is romok hevernek. Már nem fenyeget a *katasztrófa*, már *itt van*. A gazda nem képes értékesíteni terményeit, nem fizethet, a kereskedő nem tud tudni árúján, nincs rá módja, hogy kinlevőségeit behajtsa, az iparos hiába vár megrendelőre, a gyárak ráfíznek az üzemükre. A malomok sorra leégnek s a tulajdonosok örülnek, ha nem kell újra felépíteniük s leégnek a vállalkozók is és nem képesek fölépülni. . . . A fizetési képességek, csődök szaporodnak, régi nagy cégeket sujt porba a földrengés. A lateiner nem tud megélni s ha valahol véletlenül egy állás üresedik meg, úgy és annyian rohannak a kínálkozó darab kenyérért, mint talán még soha. A háború százazretket pusztított el a munkát kérők közül s mégis százazretk vannak munka nélkül. Sok volt az eszkimó s kevés volt a foka. *Az eszkimók száma megcsökkent, de a fókák most még kevesebben van..ak.*

Egyre jobban szegényedik az ország s szegényedik a társadalom. Mutathatnak olyan csábító képet, mintha ez a világ tündérvilág volna, az igazság az, hogy közadósok, fizetési képességek, nélkülözők, munkanélküliek, inségesek járnak-kelnek közöttünk, a szellemi proletárok már nem sokáig irigyelhetik a kétkézimunka proletárait, ezeknek életstandardja is egyre romlik. Nem a konjunktúra szűnt meg, megszűnt a boldogulás s igen sokra nézve a megélhetés lehetősége.

Romok, romok, romok.

Ez nemcsak speciális jugoszláviai jelenség. Az elproletárisodás világjelenség. Egész Európa egy fájdalommas seb s az egész világ jajgatástól visszhangos. Akik elindulnak, hogy a tengeren túl keressenek megélhetést, azok is visszasírnak. A kultúra, amely az életet széppé tehetné, csak fájdalommasabbá teszi az élet primer szükségleteinek: a kenyérnek, a ruhának s az enyhet adó, nyugalmat biztosító földnek a nélkülözését.

A romok közt, a háttérben pedig ott kacag a *Vörös Rév*.

Hol van a segítség? Hol van a megoldás? Mit jelent Locarnó s mit tud hozni egy új Locarnó. Lehetetlen megszabadulni attól az érzéstől, hogy Európa elaludta s átvészekedte azt az időt, amikor gyógyítani lehetett volna. Nemzeti és nemzetiségi féltékenykedés, törtető háborúság foglalta el a meggondolós helyét s foglalta le az időt, amikor még segíteni lehetett volna. Kérdés: *most már nem késő-e minden.*

Boldog Jugoszlávia, amely még most is és még mindig ráér pártviszályokra és még mindig van ideje ezzel törődni, hogy ki milyen anyanyelven beszél. . . Boldog Jugoszlávia, ahol a férfierélyt s a politikusok gondolkodását még mindig az intrikák foglalják le, ahol még mindig a kinevetetés veszedelme nélkül lehet arra hivatkozni, hogy valaki mennyire jó szláv s hogy a másik még nem tudta megtanulni az állam nyelvét. A világot lángok fenyegetik s a tűznél még most is ülnek egyesek s a saját pecsenyéjüket próbálják megsütni.

Pedig a pénzügyminiszter mai expozéja, amelyet a radikális klub ülésén mondott, a számok felvilágosító erejét figyelmeztet arra, hogy itt is bajok vannak. *Az adózók, állapítja meg a pénzügyminiszter, már nem képesek több terhet elviselni, a nép nem tud több adót fizetni.* Az állam-

nak takarékoskodnia kell. Redukálni, elbocsátani, még több embert tenni munkanélkülivé. Az állam sem vonhatja ki magát az általános gazdasági helyzet hatása alól. Neki is fokozott erővel kell „leépíteni”, akárcsak a magánvállalkozásoknak.

A nagy bajok mellett az már csak privát szerencsétlenség, hogy az állam, amely a maga pénzügyi egyensúlyát félti, csak ígérekkel és ígérekkel nem sokkal nagyobb értékű aprócseprő kedvezménnyel tud segíteni a Vajdaságon. Hogy a késedelmi kamatot mikortól kezdve kell fizetnie annak, aki adótarozását sem tudja fizetni, hogy hat hónapi részletfizetésre kap engedélyt, akinek se most, se hat hónap múlva nem lesz pénze, nem sokkal több a semminél. . . .

Félünk, hogy a Vajdaság szanálásával is úgy elkésnek, mint ahogy elkéstek Európa meggyógyításával.

A pénzügyi bizottság megszavazta a tizenkettő-javaslatokat

— A nép nem tud több adót fizetni — mondja Sztojadinovic pénzügyminiszter — Könnyítések a Vajdaság adóterhein

Beogradból jelentik: A radikális klub csütörtökön ülést tartott, amelyen a költségvetési tizenkettővel foglalkozott. A tizenkettővel szövegjavaslat pénteken már a parlament elé kerül. Az ülés elején a következő kommunikét ismertették a képviselőkkel:

Pasic's születésnapja

„A radikálispart főbizottsága november 25. és 26-iki ülésén egyhangulag elhatározta, hogy Pasic's Nikolának, a radikálispart és a királyi kormány elnökének nyolcvanadik születésnapját ünnepélyesen fogja megülni és az ünnepnapot 1926 május 22-re tűzi ki az egész ország területére. Ezen a napon az egész ország meg fogja ünnepelni az állam, a nép és a radikálispart nagy vezetőjének születésnapját és a főbizottság a vidéki szervezeteket köriratban szólítja fel, hogy vezérének születésnapját minél méltóbban ünnepeljék meg.”

A pénzügyminiszter expozéja

Stojadinovic pénzügyminiszter ezután pénzügyi expozét adott. Ismertette a költségvetési tizenkettővel számszerű adatait és bejelentette, hogy az 1925—26. évi költségvetés kiadási tételei lényegesen magasabbak, mint az előző évi kiadások. Ennek az az oka, hogy az állam számos hasznos beruházást eszközölt, így iskolákat, utakat és vasutakat épített, továbbá a hadsereg szükségletei is növekedtek. Az emelkedett nemzeti szükségletek a nép adófizető-

képességét erősen igénybevélték.

Az adóterhek elérték már a maximumot és meg lehet állapítani, hogy a nép újabb adóterheket már nem tud elviselni.

Számszerűen ismertette ezután a pénzügyminiszter a személyzeti kiadásokat és hangsúlyozta, hogy úgy a tisztviselők és katonatisztek fizetése, mint a rokkantak járuléka emelkedtek. *A tulmagas személyzeti kiadások erőteljes tisztviselő-redukciót tesznek szükségessé.* Rámutatott arra is a pénzügyminiszter, hogy a földműves-osztálynak milyen válságos a helyzete. Ezt főleg az okozza, hogy az orosz buza megjelent a világpiacra, mert az országban mezőgazdasági túltermelés mutatkozik. A gazdasági helyzetre való tekintettel a gabonaneműekre és más mezőgazdasági cikkekre a kormány eltörölte a kiviteli vámot, ami az állami bevételeknek százmillió csökkenését idézi elő.

Könnyítések a Vajdaság adóterhein

A Vajdaság adóterheinek ismertetésére tért ezután Stojadinovic pénzügyminiszter. Megállapította, hogy

a súlyos állami adókon kívül még az önkormányzati, megyei és községi pótdadók is rendkívül súlyosan nehezdednek a Vajdaság lakosságára.

A nagy adóterhekkel magyarázható, hogy a Vajdaságban a legnagyobb az adóhátralék. Tekintettel a Vajdaság súlyos helyzetére, hajlandó már a mostani költség-

vetési tizenkettődekben bizonyos könnyítéseket tenni, különösen azokon a helyeken, ahol a legnagyobb a lakosság adóterhelése. A könnyítéseket három pontba foglalta össze: Először

teljesen megszüntetik a Vajdaságban a vagyonadót összes pótlékaival.

Másodszor a 12 százalékos késedelmi kamatot nem kell visszamenőleg megfizetni és a jövőben csak az adóintés kézbesítésének napjától kezdve számítják a késedelmi kamatot. Végül

a pénzügyminiszter hozzájárul ahhoz, hogy azok, akik rászorulnak, hat havi halasztást kapjanak és adóikat részletekben fizessék.

Ismertette ezután a pénzügyminiszter a pénzügyi törvénnyel kapcsolatban a Gospodarsko Društvo likvidálását és azokat az intézkedéseket, amelyeket a kormány a Narodna Bankával egyetértésben végrehajtott. Végül kijelentette a pénzügyminiszter, hogy

újabb adó-csökkentéseket szándékozik életbeléptetni

és ezért kéri a kormány és a radikálispart támogatását, hogy kidolgozandó takarékosági programját végrehajthassa, mert csak így válik lehetővé az adók leszállítása.

A radikális klub helyesléssel vette tudomásul a pénzügyminiszter expozéját, amely fölött a részletes vita pénteken fog megindulni.

A pénzügyi bizottság ülése

A pénzügyi bizottság csütörtök délután folytatta a tizenkettő-javaslat vitáját. Az első felszólaló Zsanics horvát föderalista volt, aki adóegységesítést és legszigorubb takarékoságot követelt. Vuics Demeter földművesparti a vajdasági adórendszer hibáit ismertette, követelvén, hogy a kormány a Vajdaságban lényeges könnyítéseket léptessen életbe. Grgin Dusan radikális vázolta a rossz gazdasági viszonyokat és javaslatot terjesztett elő, mely szerint a vagyonadót az összes pótlékaival együtt 1925. január 1-ig szüntessék meg.

Stojadinovic pénzügyminiszter ezután válaszolt a felszólalásokra; főleg Demetrovics Juraj, Grgin Dusan és Setyerov Szlavko javaslatával foglalkozott. Kijelentette, hogy Grgin javaslatát a vagyonadóról a tizenkettőben már életbeléptette.

Az elnök szavazást rendelt el. A bizottság a tizenkettő-javaslatot 19 szóval 12 ellenében általánosságban elfogadta azzal a függelékkel együtt, mely kimondja, hogy a Vajdaságban a fennálló tör-

vényes rendelkezések ellenére az 1925. esztendőre a kormány eltörli a vagyonadót és a vagyonadó összeírását sem fogantatosítja. A megszavazott függelék ezenkívül úgy rendelkezik, hogy amennyiben a jövedelem- és vagyonadó pótlékot 1918-1924-ig nem vetették ki a kellő időben, Bácskában, Bánátban, Baranyában, Horvátországban, Szerémségben és Szlovéniában nem fogják behajtani. A függelék végül úgy intézkedik, hogy a 12 százalékos késedelmi kamatot csak a kivetés időpontjától számított harminc nap után lehet számítani.

A szavazás után megkezdtek a részletes vitát. Setyerov Szlavko két javaslatot terjesztett elő. Az egyikben takarékosági szempontból követeli, hogy 1926 március 31-ig a posta- és erdőügyi, a vallásügyi, a törvényegységesítő, valamint a kereskedelmi minisztériumokat. A második javaslat azt kívánja, hogy 1926 március 31-ig az állami tisztviselők tíz százalékát bocsássák el, mert ezzel körülbelül fél millió forintot takarít meg az állam.

Radics Ijubljanai beszédének hullámai

Politikai körökben még mindig élénk megbeszélés tárgya Radics István Ijubljanai olasz-ellenes kijelentéseinek helyreigazítása, a melyet a legkülönbözőbb módon kommentálnak. Feltűnést keltett, hogy csütörtökön Nincsić magához kérte Pribicevics Szetozárt, akit — hir szerint — arra kért, hogy a parlament pénteki ülésén ne támadja élesen az olasz kormányt.

Német küldöttség Radics Istvánnál

Graszl német képviselő vezetésével csütörtökön Szarvas s

vóniai községnek német küldöttsége kereste fel Radics István közoktatásügyi minisztert, akit arra kértek, hogy engedélyezze a községben a párhuzamos német osztályok megnyitását. A küldöttség hivatkozott arra, hogy a közoktatásügyi minisztérium június 18-iki rendeletét, amelynek értel-

mében ott, ahol legalább harminc kisebbségi tanuló van, a nemzetiségek anyanyelvén párhuzamos osztályok nyithatók, nem hajják végre, holott azt az alkotmány is biztosítja. Radics István kijelentette, hogy az ügyben a lehető leggyorsabban fog intézkedni.

Az özvegyeket és árvákat nem védi a lakástörvény

Igen sok nyugdíjas özvegye az uccára kerül

A május 15-én életbelépett lakástörvény több hiányosságára és hézagára mutattunk rá, amikor a törvényt ismergettük.

A törvény gyakorlati alkalmazása még több hiányosságra világított rá. Ezek között talán legsúlyosabb az a sérelem, amely a legszegényebbeket, a védelemre leginkább rászorulókat éri. A törvény tizenkettedik szakasza felsorolja azokat, akik az a védelmet élvezik, hogy lakásukat nem lehet felmondani. Ezek közé tartoznak az állami hivatalnokok, a nyugdíjasok, szellemi és fizikai munkások, kisiparosok, magánhivatalnokok és mások. Az ilyen módon védelemben részesülők egyes kategóriájánál a törvény védi az özvegyeket és az árvákat is. Azoknál a kategóriáknál azonban, amelyek legrosszabb anyagi helyzetben vannak, nyilvánvalóan fogalmazási hiba folytán kimaradt a törvényből, hogy az özvegyeknek s árváknak sem lehet a lakásukat felmondani. A törvény szövege szerint az állami hivatalnok, a pap, a hadirokkant, a kisiparos s a fizikai munkás özvegyét és árváját nem lehet a lakásból kitenni. A nyugdíjas özvegyének, valamint a szellemi munkások és a magánhivatalnokok özvegyének és árvájának a lakását fel lehet mondani s ezek házbérét is szabadon lehet emelni.

Nyilvánvaló, hogy a törvény nem akarhatta, hogy a nyugdíjas védett le-

gyen, de özvegyét az uccára lehessen dobni, hogy a fizikai munkás özvegyének ne legyen szabad felmondani, de a szellemi munkás özvegye ne élvezze ezt a védelmet. Általános érvényű jogi elv azonban, hogy a taxációt nem lehet kiterjesztőleg értelmezni s a szubotici lakásbíró és a járásbíró konkrét esetekben már többször határozott úgy, hogy nyugdíjas özvegyét nem részesítette védelemben. Ezeket az ítéleteket a szociálpolitikai minisztérium lakásbírója is jóváhagyta. Így megesett az a képtelenség, hogy egy gazdag bank s egy nyugdíjas művész özvegye álltak szemben egymással s a bíróság azt mondta ki, hogy a bankot illeti védelem s a művész nyugdíjas özvegyének haladéktalanul el kell hagynia a lakását.

Nem kell okvetlenül Magnaud-nak, a jó bírónak példájára hivatkozni, csupán arra kell rámutatni, hogy minő lehetetlen helyzetet teremt egy rosszul fogalmazott törvény. Ha a nyugdíjas tanító özvegye is tanítónő volt s nyugdíjat kap, megmaradhat a lakásában is, ha azonban olyan szerencsétlen az özvegy, hogy neki nincs nyugdíja, tehát sokkal rosszabb helyzetben van, mint a kolléganője — akkor még a lakását is elvesztheti.

Autentikus törvénytárgyarázattal kellene ezt a kirívó igazságtalanságot megszüntetni.

Életfogytiglan!

A semmitőszék helybenhagyta a starcsevői rablógyilkos büntetését

A bánáti Starcsevón 1923 október 2-án Zsager Lenke kosárfonóasszony nyomtalanul eltűnt. Néhány nappal utóbb Puce Brunó tanító az iskolakertben gyanús földturást vett észre. Amikor azt egy ásóval megpíszkálta, egy, már feloszlásnak indult holttest került elő, amelyen több késszurás volt látható. A csendőri nyomozás az előkerült holttestben az eltűnt Zsager Lenkét ismerle fel.

A gyilkossággal Ott Fülöp kosarast gyanúsították, aki Zsager Lenkénél volt alkalmazva és aki a gyilkosság után nyomtalanul eltűnt. Négy héttel később a körözölével alapján Ott Fülöpöt a szerbiai Veliki-Selo községben elfogták és átadták a pancsevői ügyészségnek.

Ott Fülöp eleinte tagadta, hogy a gyilkosságot elkövette, később azonban beismerte, hogy a starcsevői gyilkosságot ő követte el, de azzal védekezett, hogy munkaadója, Zsager Lenke őt szerelmével üldözte és amikor Ott ezt visszautasította, Zsager szidalmazni kezdte, mire Ott felháborodásában kést rántott és több szurást ejtett rajta, Zsager Lenke a sérülésekbe nyomban belehalt és nehogy a holttest árulója legyen, azt az iskolakertben elásta.

A vizsgálat folyamán az eljáró hatóságok megállapították, hogy Ott husz évvel ezelőtt kéjgyilkosságot követett el és ezért a szegedi törvényszék kétélt általi halálra ítélte, de a Kuria a halálbüntetést tizenöt évi fegyházra változtatta meg, amely büntetését ki is töltötte.

A pancsevői kerületi törvényszék Ott Fülöpöt 1924 július 25-én rablógyilkosság miatt életfogytiglani fegyházra ítélte.

A novisadi felelőbírói bíróság az ítéletet augusztus 4-én helybenhagyta. A főügyész az ítéletben megnyugodott, míg Ott semmisségi panaszt jelentett be. A novisadi semmitőszék csütörtökön elutasította a semmisségi panaszt és ezzel az ítélet jogerőssé vált.

Rózsás kód

Irta: Hajnik Miklós

Egyszer életemben szerelmes voltam.

Régen volt, talán igaz se volt. S amint most a libegő gyertyafénynél a szemközti tükör sarkában galambósz fejemet nézem s visszagondolok a rég elmúlt korokra, olyan vagyok magam előtt, mint egy kísértet.

Valaha, egyszer szerelmes voltam. Nagyon régen volt, de mégis igaz volt, mert fáj visszaemlékezni rá. S ami fáj, az valóság.

Szerelmes voltam.

A neve Éva volt. Él-e még, vagy meghalt? ... Mindegy. Egészen mindegy. Mert hiszen meglehet, hogy él még valahol egy töpörödött, öreg anyóka, aki bizonyíthatná, hogy ő az én Évám. Dehát az ilyesmi csak mosolyogni való. Mert az az Éva, akibe én szerelmes voltam, az már nagyon régen meghalt, pontosan ugyanakkor, amikor az én szerelmem megszűnt. Lehetséges, hogy a többi emberek nem vették észre, hogy ő meghalt s talán ténfergett is e földön továbbra is valami hozzá hasonló, de én tudom, hogy az az Éva, akibe szerelmes voltam, csak addig élt, amíg én szerettem.

Különös szerelem volt ez. Már nem emlékszem, hogyan kezdődött. Lehet, hogy sohasem is kezdődött. Csak azóta emlékszem rá, amióta elszállt.

Én szerelmes voltam Évába. Hogy

ő is belém? ... Ezt sohse kérdeztem tőle s mai nap se tudom. Különben se fontos. Teljesen mindegy. Akár volt, akár nem volt, elég, hogy én voltam szerelmes és sokat voltunk együtt. Pedig nem volt se menyasszonyom, se feleségem, se barátném, se semmim. Semmi köztünk se volt egymáshoz, csak annyi, hogy én szerelmes voltam beléje. És sokat voltunk együtt, minden cél nélkül és semmi értelme se volt, hogy együtt legyünk, még csak az sem, hogy jól éreztük volna magunkat. Csak éppen olyan magától értetődő, természetes volt nekünk az, hogy együtt vagyunk s együtt sétálunk s egymással beszélgetünk.

Nem volt feltűnően szép nő. Sok embernek talán csöppet se tetszett volna. Én akkoriban tulajdonképpen egyszer se néztem meg kritikus szemekkel. Tudtam, hogy szeretem s más nem is érdekelt aztán. Ha néztem is, nem láttam őt. Hanem csak éreztem a szememben is, hogy én őt most nagyon szeretem. Így hát alig emlékszem rá pontosabban.

De mégis ... Most jut eszembe, hogy egyszer, igen, egyszer megláttam a haját. Megmosatta a fodrásznál és még nem jól száradt meg s újra kibontotta. Hosszu haj volt, kicsit hullámos, kellemes, finom haj, nagyon szép volt.

A szemére is emlékszem. Szürkés-kék volt, mint a mennybolt nyári napfölkelté után. Nagyon szép sze-

me volt, nyugodt, tiszta. S egyszer felvillant benne valami. Talán szerelem volt az? ... Akkor különösen szép volt, erre emlékszem.

A karjára is emlékszem. Szép, telt, formás kar volt az, meleg lendülettel vont vele magához egyszer egy kisgyereket. Nagyon szép kar volt, anyás, bársonyos, ölelésre való.

És a kezére is emlékszem, azaz inkább csak az ujjakra. A finom hosszú ujjak egyszer mintha kéz-fogáskor idegesen megrándultak volna tenyeremben... Szép, hüvös keze volt...

Milyen is volt ő?...

S most hirtelen én láttam őt. Mert nagyon szerelmes voltam s gyönyörűnek láttam. S számomra gyönyörű is volt. Hogy mások milyenek látták, teljesen mellékes.

Gyönyörű volt.

Nagyon szerelmes voltam. Rózsás kódbe borult minden körülöttem, amikor vele voltam. Se nem láttam, se nem hallottam, se nem gondolkodtam. Csak éreztem, hogy ez most valami nagyon jó, hogy együtt lehetek vele. És hogy azelőtt nem is éltem, nélküle nincs is élet, ez az igazi élet, amikor együtt vagyunk mi ketten.

Nagyon jó volt együtt lenni, egymás mellett menni az utcán, felédve reménytelen sorsomat. Oh, mert keserves fiatalságom volt nekem. Nem is jó visszagondolni azokra a gonosz, lelketlen nőkre,

akiknek játékszere voltam!

De Éva, az más volt. Ő nem kintzott engem soha. Nem bántott engem egy rossz szóval se, szeszélyeit nem rajtam töltötte ki, fiatal-ságommal és tapasztalatlanságommal nem élt vissza, nem kért tőlem pénzt és életet, nem akart testileg-lelkileg tönkresilányítani. Ő jó volt hozzám. És ez volt a legszebb a mi szerelmünkben, hogy nem volt benne se számítás, se fizlet, se terv, se cél, semmi előre elgondolt, minden természetes volt és magától értetődő és minden magától jött.

Nagyon szerelmes voltam. És ő?...

Most, öreg fejjel ha visszagondolok rá, mindinkább az a meggyőződés rémlik ki emlékképeimből, hogy ő nem volt szerelmes belém. Csak unatkozott s unalmában jó voltam neki én is és talán mások is ... Mindegy, akárhogy is volt, ő mindig kedves volt hozzám és jó volt hozzám, irgalmas volt hozzám, igen, irgalmas, mint ahogy egy lázas beteghez az ápolónő.

Jó szíve volt. És talán szeretett is engem egy kicsit.

De mindez már nagyon régen volt. A láz elmúlt, a sovány, ideges fiúból kövér öregember lett. Hideg, megtört szemmel nézem a világot, a rózsás kódok örökre szétrebbentek előlem. Szerelmek, szenvedélyek lázas kora már régen elmúlt, már alig emlékszem rá, csak éppen annyit, hogy akkoriban, igen, akkoriban jó volt élni...

KISEBBSÉGI ÉLET

A csikszeredai állami leányiskola néhány héttel ezelőtt egy Balota nevű új igazgatót kapott, aki gyűlölködő sovínizmusával rövid idő alatt a közoktatás csendes fészkében a békét teljesen feloldta. A román igazgató működését mindjárt azzal kezdte, hogy a tanítótestületet saját céljainak megfelelően átalakította, amiből egyik konfliktus a másikat érte. Aztán megindította irtó hadjáratát a magyar nyelv ellen; mindent elkövetett, hogy az iskolaidő alatt a csiki magyar leányok ajkán elnémítsa az anyanyelvet. A magyar beszédet nemcsak a tanteremben, de a folyosókon, és az udvaron is eltiltotta. Mikor látta, hogy tervét így sem tudja végrehajtani, középkori módszerrel folyamodott: szegénytáblát készített azok számára, akik tilalma ellenére magyarul mernek beszélni. A csikszeredai magyarság közt nagy a felháborodás és elhatározták, hogy az igazgatót ellen panasszal fordulnak Anghelescu miniszterhez.

*

Petőfi-szobrot állítanak fel Marosvásárhelyen. A tervet magyarok vetették fel, de támogatásra talált a város vezetőség részéről is, amely legutóbbi ülésén 200.000 lejt szavazott meg a szobor céljaira. A román városvezetőség nemcsak gesztusa igen jó hatást tett a marosvásárhelyi magyarságra, amely elhatározta, hogy országos gyűjtés útján szerzi meg az emlékmű felállításának költségeit. Marosvásárhely főispánja Dandea támogatja legmelegebben a szoborépítési akciót, mert — mint a nála járt magyar küldöttségnek kijelentette — a magyar szabadság költőjének szobra felállítása érdekében minden kultúrromán kötelessége közreműködni. A Petőfi-szoborra a Kemény Zsigmond irodalmi társaság fogja a gyűjtési akciót vezetni.

*

Az erdélyi magyar pártnak a kormányt ajánlatot tett a közös együttműködésre a községi választásokon. Az ajánlat alapos megtárgyalása végett a magyar párt Bukarestbe küldte megbízottjait: Bernády Györgyöt és gróf Toldalagi Lászlót, akik Duca külügyminiszterrel már meg is kezdték a paktumtárgyalásokat. A román kormány, hír szerint az egyházak és a felekezeti iskolák ügyében ígér engedményeket arra az esetre, hogy Erdély magyarsága támogatja a kormánylistát a községi választásokon. A tárgyalások még nem fejeződtek be, de minden valószínűség szerint eredményt hoznak, miután Bratianuék hajlandók a magyarság több lényeges kívánságát teljesíteni.

*

Szatmáron most alakult meg a magyar párt helyi szervezete. Az alakuló ülésen felszólalt dr. Sebestyén Miklós, aki a marosvásárhelyi magyar zsidóság üdvözlését tolmácsolta.

— Zsidók vagyunk — mondotta nagy tetszés mellett — de magyarok. A fajiság és a nemzet fogalma nem fedik egymást; senkinek sem parancsolhatja meg nekünk, hogy melyik nemzet fájdalmán gyűljön előbb könny a szemünkbe, hatalmi szó nem döntheti el, milyen anyanyelvet adjunk gyermekeinknek. Zsidó hittestvéreim kitartása bizonyítéka a bibliai nép legendás hűségének: akikkel együtt voltunk jogokban, azokkal részt kérünk a megpróbáltatásokból is.

*

A romániai kisebbségekről érdekes nyilatkozatot tett Pop-Csicsó István, volt miniszter. »Elismerem — mondotta — hogy poliglott állam vagyunk. Kívánjuk ugyan a román nyelv előjogait és a román kultúra fejlődését, azonban nem a magyar és német kultúra romjain keresztül. Nem gondolunk arra, hogy

Geóthével, Alexarrit, Petőfivel és Adyval Gogát állítsuk szembe. Sajnos, a mostani román kormányzat nincs ezen a véleményen és megtagadja a kisebbségeknek anyanyelvükhöz való jogát. Pedig a nyelvet nem lehet eltiltani, a meglévő kulturát megsemmisíteni. Ha a kormány mégis ez akarja, mi nem tehetünk mást, minthogy figyelmébe ajánljuk Ausztria és Magyarország sorsát, amelyek emiatt omlottak össze. Nagy hiba feltételezni, hogy a kisebbségi kérdése-

ket kimerítik a genfi megállapodások. A kormány — ma ez a helyzet — mindent elkövet, hogy a veszedelmesen zavaros kisebbségi helyzetet kiélezze. A kisebbségek jogai teljesen ki vannak szolgáltatva a hatóságok önkényének. Én megértem a kisebbségeket, amelyeket kétségbeesésbe hajt az, hogy nyelvükkel a hatóságok előtt nem élhetnek és távol állnak attól, hogy elsőrangú állampolgárok gyanánt kezeljék őket. A közel jövő megmutatja, lehet-e tüzzel tüzet oltani.

Katasztrófális vihar a La Manche-csatornán

A tenger elöntött egy szigetet — Tizenöt vitorlást elnyeltek a hullámok

Párisból jelentik: Hatalmas orkán dühöngött szerdán a csatorna francia partjai mentén. Az *Eliane* vitorlás, amely uton volt angol kikötő felé, a calaisi kikötőbe akart menekülni, de a vihar a molóhoz csapta, két részre törött és hamarosan elsüllyedt. Három matrózát sikerült megmenteni, a legénység többi része és a kapitány a tengerbe fullt.

Későbbi jelentések szerint a viharban tizenöt vitorlásnak nyoma

veszett. Tizenöt angol gőzös rádió útján segítséget kért.

A vihar kiterjedt a szomszédos területre is és a rotterdami kikötőben három hajót szakított el köteleitől és sodort ki a tengerre.

Amszterdamból érkezett jelentések szerint, a szörnyű vihar következtében Marken szigetet elöntötték a hullámok és a falvak viz alá kerültek. A halászbárkák közül sok nem tért vissza.

Németországot februárban veszik fel a Népszövetségbe

Pénteken befejezi a birodalmi gyűlés a locarnói szerződés vitáját

Berlinből jelentik: A birodalmi gyűlés külügyi bizottsága tárgyalta a locarnói szerződések aláírásáról és Németországnak a Népszövetségbe való belépéséről szóló törvényjavaslatot. A bizottság tudomásul vette, hogy a locarnói megállapodások nem teszik szükségessé a német alkotmány megváltoztatását.

A birodalmi gyűlésen valószínűnek tartják, hogy a locarnói szerződésről és Németországnak a Népszövetségbe való belépéséről szóló törvényjavaslatot pénteken harmadik olvasásban is elfogadják.

Tirpitz tengernagy egyébként a *Tägliche Rundschau*-hoz intézett levelében azt írja, hogy a locarnói szerződésben semmi lépést nem lát, ami Németországot a felszabadításban előbbre vinné. Szükséges lett volna, hogy Németország volt el-

lenségeivel szemben több tartózkodást mutasson. Épügy, mint Londonban is többet elértek volna, ha megvárják, amíg a Népszövetség megváltoztatja álláspontját. Ha Németország a mostani döntéssel nem sülyedt még el az erkölcsi iszapban, ugy nemsokára elkövetkezik az időpont, amikor a locarnói paktum elfogadása és Németországnak a Népszövetségbe való belépése végzetes hibának fog bizonyulni.

Londoni távirat szerint a *Westminster Gazette* közli, hogy Németországot a Népszövetségnek februárban tartandó rendkívüli ülésén veszik fel azeurópai vezető államférfiak jelentésében a Népszövetség tagjai közé. Remélik, hogy februárig már beérkezik Németországnak a felvétel ügyében benyújtandó kérelme.

Herriot kormányalakítása is meggyorsult

Briand-kormány előtérben

Párisból jelentik: Herriot designált miniszterelnök és a szocialisták között még az éjszaka folyamán megindultak a tárgyalások, amelyek azonban súlyos ellentéteket robbantottak ki, úgyhogy ezek

az ellentétek Herriot kísérletének a sikerét kétségessé teszik.

Herriot ugyanis a pénzügyi szanálás kérdésében a következő alternatíva elé állította a szocialistákat: vagy a kötvények konszolidálása, vagy infláció. A szocialisták ezzel szemben pénzügyi szakbizottság kiküldését követelik, amire Herriot nem hajlandó.

Az ellentétek oka voltaképpen nem ebben keresendő, hanem a szocialista párt belső küzdelmeivel magyarázható. A párton belül ugyanis két áramlat harcol egymással

a parlamenti frakció a kormányban való részvétel mellett van, míg abalszárny, amely a végrehajtóbizottságban többségben

van, homogén szocialista kormányt akar.

A szocialista párt végrehajtóbizottsága Leon Blum, Paul Boncour és Renaudel távollétében meglepetésszerűen 18 szóval 10 ellen úgy határozott, hogy

szocialista nem léphet be a radikális miniszterelnök kormányába.

Ezt a döntést a párt parlamenti frakciója még nem tekinti véglegesnek és Herriot csütörtök délelőtt még tárgyal Paul Boncourral és Leon Blummal, akikkel ismertette pénzügyi programját, amely szerint a bankjegy-inflációt minden körülmények közt elkerüli. Az a szándéka, hogy a bankjegyeket lebélyegezteti, ami által másfél milliárd jövedelme lenne az államnak, egyéb tervezett pénzügyi intézkedései pedig négy és fél milliárd frank jövedelmet hoznának. A szocialisták ennek ellenére is kijelentették, hogy

nem lépnek be a Herriot által alakítandó kormányba.

Herriot csütörtökön délután megjelent az Elyésében és bejelentette Doumergue köztársasági elnöknek, hogy a kormányalakítási megbízást nem vállalja, miután nem tud többséget biztosítani pénzügyi programjának. Herriot ezután összehívta a kamara és a szenátus radikális frakcióját és bejelentette visszalépését, amit a párt tudomásul vett.

Valószínűleg Briand fog megbízást kapni kormányalakításra.

Hamiskártyázással vádolt örgróf

Arisztokraták a bécsi járásbíró előtt

Bécsből jelentik: Érdekes rágalmasági pört tárgyalt a belvárosi járásbíró. A pör szereplői előkelő arisztokraták, a főperesek: Pallavicini Sándor és Alfonz örgrófok, a vádlott pedig dr. Clausner, az Abend című lap felelős szerkesztője. A bécsi lap még szeptemberben leleplező cikket írt a két örgrófról: az egyikről azt írta, hogy a bécsi zoké-klubban hamiskártyázson érték, a másikról, hogy nyerészkedett egy pont lovon, amelyet ajándékkul küldött Habsburg Ottónak. A két örgróf az Abend felelős szerkesztőjét fogta perbe, de vádiratában kiemelte, hogy ezek mögött a rágalmak mögött nyilván gróf Sternberg Adalbert rejtezködik.

A tárgyaláson gróf Sternberg kijelentette, hogy ő nem vádolta soha Pallavicini Sándor örgróft, hogy hamisan kártyázott. Lónyai Károly gróf elmondta, hogy 1918-ban önként lépett ki a bécsi zokéklubból és kilépése összefüggött a hamiskártyázási váddal.

A járásbíró: Mit tud a hamiskártyázásról?

A tanu: Hallottam, hogy Pallavicini Sándor örgróft hamiskártyázással vádolták, sőt azt is beszéltek, hogy gróf Berchem tettenérte.

A járásbíró: Kitől hallotta ön?

A tanu: Schaumburg Mária Terézia grófnétől hallottam, aki elbeszélte nekem, hogy gróf Berchem felállította örgróf Pallavicini Sándort egy kártyapartitól, félrehívta s így szólt hozzá: »Ali, már megint hamisan játszol!« Jelen voltak az esetnél gróf Sternberg Lipót, az ifjabbik, gróf Haugwitz és gróf Berchtold Zsiga.

A járásbíró: Emleltette Schaumburg grófné, hogy gróf Berchem is hamiskártyásnak tartotta örgróf Pallavicini Sándort?

A tanu: Nem, de viszont a grófnő meg volt győződve, hogy hamisan játszott. Meg is mondta, hogy az ugynevezett Sohn-módon, ami annyit tesz, hogy a játékos a karosszékből vagy kabátja ujjából veszi elő a nyerő kártyát. Ezt a hamiskártyázást Solm-Braunfels Sándor hercegről nevezték el, aki először alkalmazta.

Clausner jogi képviselője a tárgyalás elnapolását kérte, hogy a bíróság addig újból idézze meg vagy vezettesse elő az elmaradt tanukat, továbbá idézze meg Ludolf grófnét, akire gróf Sternberg is hivatkozott. Schaumburg Mária Terézia grófnét. Tandler rendőrigazgatót, aki gróf Sternberg Adalbert kiutasítását elrendelte, gróf Polzer volt kabinetfőnököt és szeresse be a gróf Sternberg kiutasítására vonatkozó rendőrségi aktákat. Pallavicini Alfonz örgróf személyes kihallgatását is indítványozta az alperes védője, hogy tisztázzák, ajándék volt-e az a pont lo, amelyet Ottónak küldött, vagy pedig összeszedte érte a pénzt, azonkívül Zita volt császárné kihallgatását indítványozta.

A bíró helyt adott a védő előterjesztésének és a tárgyalást elnapolta.

A gyanus utlevél

Eljárás indult Temerinben a Reismann-gyilkossággal gyanúsított Kovács Agost ellen

Noviszadról jelentik: Kovács Agoston, akinek nevét Reismann budapesti zongoragyáros meggyilkolásával kapcsolatban emlegették, Konstantinápolyból ismét visszatért Jugoszláviába, ahol Temerinben huzta meg magát. Oberknezzevics Száva temerini községi jegyző beidézte Kovácsot, mert a jelentkezést elmulasztotta. Kovács igazolta, hogy Konstantinápolyból magyar utlevéllel jött, amelyre azonban a konstantinápolyi jugoszláv konzulátus adott harminc napos jugoszláv vízumot.

Az utlevél vizsgálása alkalmával Oberknezzevics jegyzőnek feltűnt, hogy Kovács utlevelében mint egyetemi hallgató szerepel.

— Ön nem egyetemi hallgató — mondotta a jegyző — miért nem az igazi foglalkozását mondotta be?

— Bizonyos okokból szükségem volt arra — válaszolta Kovács — hogy utlevelemben mint egyetemi hallgató szerepeljek.

— Ön kereskedő? — kérdezte tovább a jegyző.

— Igen, gabonakereskedő vagyok — felelte Kovács — jelenleg társas viszonyban állok Bernhardt temerini malomtulajdonossal, akivel gabonát szállítunk Konstantinápolyba.

Oberknezzevics jegyző erre magához hívatta Bernhardt malomtulajdonost, aki, amikor Kovács állítására vonatkozóan megkérdezték, kijelentette, hogy semmiféle társas viszonyban nincs Kovácsal és eszeágában sincs, hogy Konstantinápolyba exportáljon gabonát.

Miután Bernhardt malomtulajdonos kijelentése után Kovács szerepe gyanusnak tűnt fel, Oberknezzevics jegyző az ügyről jelentést tett a noviszadi főszolgabírósnak.

Eljegyzés helyett tébolyda

Hol sebesült meg a megőrült ezredes?

Mint a Bácsme gyei Napló megírta, Plecsevics Dragomir ezredes, a péterváradai repülőosztág parancsnoka szerdán hajnalban megállította a szuboticiai személyvonatot, amellyel egy darabig versenyt futott. Az ezredes, aki sanka és kard nélkül volt s több sebből vérezett, felvették a vonatra, ahol dühöngeni kezdett. Kiderült, hogy az ezredes megőrült. Plecsevicsot a beogradi katonai kórház elmeosztályán helyezték el s a rendőri és katonai hatóságok azonnal nagy apparátussal megkezdtek a nyomozást, hogy megállapítsák, mi okozta a tragédiát s hol vérezte meg magát az ezredes. A rendőrségnek ugyanis az a feltevése, hogy valami bűnügy történt.

A rendőrségen még szerdán reggel kihallgatták a beogradi vonat mozdonyvezetőjét, aki a következőket mondotta jegyzőkönyvébe: Amikor a batajnica mezőn robogott a vonat, egy emberi alakot láttam a távolban. A kanyarultnál egészen közel értünk hozzá és akkor láttam, hogy az ember örült iramban fut, kikapcsolt katonazubbony van rajta, felemeli a kezét és érthetetlen szavakat kiabál. Láttam, hogy tisztí egyenruhában van az illető, megállítottam a vonatot és az utasok segítségével nagynehezen betuszkoltuk egy üres fülkébe, ahol egy ideig nyugodtan viselkedett, de később újból dühöngeni kezdett.

Plecsevics ezredes eddig még nem lehetett kihallgatni, az orvosokat sem engedi magához, csak katonatiszteknek lehet hozzá közeledni.

A katonai kórház elmeosztályán egy kétgyas kisebb börtörben helyezték el Plecsevics ezredesét. Vele egy szobában van Pajics Szávó repülőfőhadnagy,

aki Plecsevics ezredes szárnysegéde volt s néhány héttel ezelőtt kellett beszéltetni a tébolydába, mert az elmebaj tünetei mutatkoztak rajta s rohamában revolvert fogott Plecsevics ezredesre. A két szerencsétlen ember nem ismerte meg egymást.

A rendőri nyomozás során megállapították, hogy Plecsevicsnek rokonai vannak Beogradban, akik előadták, hogy az ezredesnek a napokban kellett volna megtartania eljegyzését. Plecsevicsnek első felesége néhány hónappal ezelőtt halt meg Zagrebban. Az ezredes felesége halála óta nagyon különösen viselkedett, állandóan azt hangoztatta, hogy felesége nem természetes halállal halt meg.

Mint hogy az eddigi nyomozás során nem lehetett megállapítani, hogy hol vérezték meg az ezredes, a nyomozást kiterjesztik Petrovaradinra is.

A szubotici cukorpanama a novisadi tábla előtt

December harmadikán hirdetik ki az ítéletet

Noviszadról jelentik: A noviszadi felelősségi bíróság Gyurgyev Bogdán táblai tanácselnök elnöklésével csütörtökön tárgyalta a hat év előtti ismeretes szubotici közlélmzési panama bűnügyét. Az ügyben — mint emlékeztetes — a szubotici törvényszék napokig tartó tárgyalás után 1924. február 28-án hirdette ki az ítéletet, amely szerint Gönczöl Pétert közhivatali sikkasztás és vesztegetés bűntettében mondotta ki bűnösnek és két és fél évi börtönre, Rajkovic Csedát egy évi, Vukovic Gézát hat hónapi, Tomek Józsefet egy évi börtönre, Dulics Gézát három havi fogházra, Sibatic Illést egy évi börtönre, Oresics Rókust hat hónapi, Gyelmis Juliát nyolc havi börtönre és Bleszics Józsefet két heti fogházra ítélte, míg a többi vádlottat felmentette.

A csütörtöki felelősségi tárgyaláson valamennyi vádlott megjelent. A bíróság, miután felolvasták az elsőfokú bíróság ítéletét, megkezdte a vádlottak kihallgatását. Gönczöl Péter volt városi főszámvevő, elsőrendű vádlott azt állította, hogy ő Karaksevics Gábor elhunyt rendőrkapitány bosszujának áldozata. A vádat illetően azt vallotta, hogy az teljesen alaptalan, mert nincs semmi konkrét bizonyíték, hogy bárkinek is olcsóbb áron adtak volna ki cukrot a közlélmzési hivatalból. A vád mellett csupán a vádlottak egymás elleni vallomása szól, de ez a körülmény annak tulajdonítható, hogy a vádlottakat a rendőrségen verték, kizsárolták, revolver-

rel fenyegették és az egyik nő-vádlottnak négy napig betonpadlón kellett aludnia, hogy megtörjön. Hasonlóképpen vallott a cukorpanama-pőr többi vádlottja is.

A vádlottak kihallgatása után a bíróság felolvasta a szakértői véleményeket, amelyek szerint a közlélmzési hivatal sem cukrot, sem egyéb árut nem adott olcsóbban a rendes napi árnál.

Dr. Nikolics Vladimir főügyész helyettes indítványozta, hogy a bíróság tanácsként hallgassa ki dr. Ilic Radomir noviszadi ügyvédet, volt szubotici vizsgálóbíró, aki annak idején kihallgatta a vádlottakat és dr. Vlaskalin Milorád belügyminiszteri inspektort, aki Karaksevicsel együtt vezette a nyomozást, a minisztérium részéről. A védők csatlakoztak az ügyész indítványához, a melyet azonban a bíróság elvetett és utasította az ügyészt, hogy mondja el vádbeszédét.

Nikolics Vladimir beszédében valamennyi vádlottra nézve fentartotta a vádat. A vádbeszéd elhangzása után dr. Piskulics Zvonimir, dr. Dimitrijevic Dragomir, dr. Singer Béla, dr. Vuics Milán, dr. Tordai Izsó, dr. Izkovics Ivandekics Imre, dr. Katanec Mihovil és dr. Milutinovic Arzen védők a vádlottak felmentését kérték.

A bíróság egyórás tanácskozás után úgy határozott, hogy az ítéletet december 3-ikán hirdeti ki.

A vádbeszéd elhangzása után dr. Piskulics Zvonimir, dr. Dimitrijevic Dragomir, dr. Singer Béla, dr. Vuics Milán, dr. Tordai Izsó, dr. Izkovics Ivandekics Imre, dr. Katanec Mihovil és dr. Milutinovic Arzen védők a vádlottak felmentését kérték.

A bíróság egyórás tanácskozás után úgy határozott, hogy az ítéletet december 3-ikán hirdeti ki.

A hadiadók és a forgalmi adó

az 1926—1927. évre szóló pénzügyi törvényben

Dr. Sztojadinovic Milán pénzügyminiszter — miht megirtuk — be-terjesztette a parlament elnökségének az 1926—27. évre szóló pénzügyi törvényjavaslatot. A javaslat 244. paragrafusból áll és az állami köz-igazgatás minden ágára kiterjeszkedik. A javaslat általános részében az 1926—27. pénzügyi évre az állami szükségleteket 12.900 millió dinárra irányozza elő. Az általános rész kimondatni kívánja, hogy a pénzügyi törvényben megállapított adókon kívül más adókat kivetni vagy beszédni nem szabad. Szabályozza a törvény az állami adók behajtási módját és az adók hova-fordítását. A törvény azonban több rendbeli különleges felhatalmazást ad a pénzügyminiszternek, s így többek közt arra is felhatalmazza, hogy Beograd városának 12 millió dináros kölcsönt nyújtson. Az állami bányák krízisének elkerülésére, az erdő- és bányaiügyi miniszternek hatvanmillió dinárt bocsátanak rendelkezésére, hogy ezzel a miniszter az állami bányákban racionális beruházásokat eszközöljön. A hitelt azonban a költségvetési év végéig vissza kell fizetni.

Az állami monopoligazgatóság különféle beszerzésekre ötszázmillió dinár hitelt kap.

Különös érdeklődésre tarthatnak számot a pénzügyi törvénynek azok a rendelkezései, amelyek a hadinyereség adóra vonatkoznak és a for-

galmi adó* ujra szabályozzák. A törvényjavaslat 113. paragrafusa a következőket mondja: Eltérve a hadinyereség megadóztatásáról szóló törvénytől, fizikai személyeknél az átlagos háborúelőtti jövedelem, 1920-as esztendőben elért jövedelmekhez viszonyítva a koronaérték négyeszeresében kerül megállapításra. Ahol nincs háborúelőtti jövedelem vagy az 10.000 dinárnál kevesebb volt, ott 10.00 dinár lesz az adómentes alap.

Azok a személyek, akiknél a többletjövdelem és az átlagos háborúelőtti jövedelmük csak 25.000 dinárt ért el, az 1920-as esztendőre hadinyereségadót nem fizetnek. Ezek a rendelkezések a nyilvános számadásra kötelezett vállalatokra nem vonatkoznak. A hadinyereség adókötelezettsége az 1920-as esztendőre a 12. és az 52. paragrafusok értelmében 40.000 dináros minimumban nyer megállapítást.

Nyilvános számadásra kötelezett vállalatok, amelyeknek jövedelmük az 1920-as esztendőben a 10.000 dinárt nem éri el, hadinyereségadót nem fizetnek.

Az 1920-as esztendőre visszamenőleg is a hadinyereség adónak új megállapítását fogják elrendelni.

A 114-es paragrafus a forgalmi adóról szól és újból kimondja, hogy forgalmi adót, termények után, mezőgazdák és mezőgazdasági vállalatok nem fizetnek; azonban a for-

galmi adókról szóló törvény 11-ik paragrafusa ezen törvény értelmében változáson megy keresztül és úgy fog hangzani:

Minden pénzügyi hatóságnak jogában áll, — ha a forgalmi adóbevallás tekintetében kétségei merülnek fel, — felszólítani a forgalmi adóköteleseket, hogy bizonyítékaikat az elért forgalomról bemutassák. Ilyen bizonyítékoszközök: a forgalom kimutatásáról szóló könyvek, üzleti könyvek, deklarációk, a befizetett jogvasztási adóról szóló nyugták stb. Az adókvetőbizottság elnöke a bemutatott bizonyítékok alapján és pénzügyi hatóságok javaslata alapján állapítja meg a forgalmi adót.

Az 1926—27. pénzügyi törvényjavaslat többi intézkedései az eddig kialakult gyakorlat mesgyéin mozognak.

A költségvetési törvényben foglalt adótörvények nincsenek összefüggésben a tizenketted-törvényadókönnyítésekkel. A tizenketted-törvényt pénteken kezdi tárgyalni a parlament s miht az erről szóló tudósítás beszámol róla, a tizenketted-törvény némi adókönnyítéseket tartalmaz.

A tornyospusztai férjgyilkos büntetése jogerős lett

A semmitőszék helybenhagyta az ítéletet

A noviszadi semmitőszék csütörtökön foglalkozott Montányi Károlyné bűnpörével, aki múlt évi november 2-ikán, Tornyospusztán leánya segítségével meggyilkolta férjét. Montányi Károly estefelé hazatért lakásába, a hol felesége Méry Borbála és mostohaleánya Tóth Franciska tartózkodtak. Montányiné megvárta, míg férje elalszik, majd hét óra felé behatolt mostohaleányával az alvó férje szobájába, ott az asszony bal-tát vett elő, amely oda volt készítve egy zsámoly alá, a leány pedig egy nyugtófát — amely az ágyban volt már előre odatéve — és ketten elkezdtek ütlegelni Montányit. Az ütések s szerencsétlen ember fejét érték, úgyhogy koponyája több helyen megrepedt. Montányi végső erőfeszítésében kiugrott az ágyból és támadói elől az udvarra akart menekülni. A ház küszöbén azonban eszméletlenül összerogyott.

A szomszédok figyelmessé lettek a jajveszékeltésre, átmentek Montányiékhoz, ahol Montányit vérbe-fagyva találták. A súlyosan sebesült Montányit be szállították a szentai köz-kórházba. Ott azonnal gondos ápolás alá vették, de már nem lehetett rajta segíteni és néhány óra múlva meghalt.

A szubotici kerületi törvényszék ez év február 20-án megtartott fő-tárgyalásán Montányi Károlynét szándékos emberölés bűntettében mondotta ki bűnösnek és tíz évi fogházra ítélte, míg Tóth Franciskát három évi börtönre ítélte.

A noviszadi felelősségi bíróság szeptember 16-án megtartott fő-tárgyalásán az elsőfokú ítéletet helybenhagyta. Dr. Kellert Benő szubotici ügyvéd, védő semmisségi panaszt jelentett be, amelyet a noviszadi semmitőszék a csütörtöki tárgyaláson elutasított és az ítéletet helybenhagyta.

Levegő az időn
az új Moravetz Album
Kapható minden jobb könyvkereskedésben

A férjgyilkos vizsgálóbíróné a törvényszék előtt

Kolarovics Koszta felesége tagadja, hogy agyonlőtte férjét — Dulakodás közben sült el a revolver? — Nincs tárgyi bizonyíték az asszony bűnösségére — Izgalmas jelenetek egy kiköszarozott kérő tanuvallomása miatt — A bíróság a jövő csütörtökön hirdeti ki az ítéletet

A főtárgyaláson derült ki, hogy a gyilkossággal vádolt uriaszony másodszor is férjhez ment

Szomborból jelentik: A törvényszék Vojvodics-tanácsa csütörtökön kezdte meg özvegy Kolarovics Kosztáné bűnpörének tárgyalását. A vádlott uriaszony az ügyészség vádirata szerint 1922 december 17-én éjszaka *civakodás közben agyonlőtte férjét, Kolarovics Koszta szombori vizsgálóbíróját.* Az ügyészség a gyilkos vizsgálóbíróné ellen *szándékos emberölés* miatt emelt vádat.

A csütörtöki tárgyaláson dr. Vojvodics Iván elnökölt, szavazóbírák Szarka Szvetisláv és Tomasz Andrija voltak. A vádat dr. Csóvics Mladen ügyész képviselte, míg a védelmet dr. Krecsdrevics Sándor ügyvéd látta el.

Kolarovicsné vallomása

Az elnök pontban reggel kilenc órakor nyitotta meg a főtárgyalást és megállapította, hogy Kolarovics Kosztáné megjelent a bíróság előtt. A gyilkossággal vádolt asszony fiatal nő, egyszerű barna ruhában, fehérszegélyes fekete kalapot viselt, egykedvűen és teljesen megtörten válaszolt az elnök kérdéseire.

Az elnök: Mi a neve?

Kolarovicsné: Özvegy Kolarovics Kosztáné.

Az elnök: Leánykori neve?

Kolarovicsné: Ivkov Miléna.

Az elnök: Hány éves?

Kolarovicsné: Huszonhat.

Az elnök: Szóval a tett elkövetésekor huszonhárom éves volt. Gyermeke van?

Kolarovicsné: Igen. Akkor tizenhét hónapos volt.

Az elnök: Mondja most el összefüggően a kérdéses éjszaka történetét!

Közelharc az ágyban

Kolarovicsné: December 17-ike, amikor az eset történt, vasárnap volt. Vacsora után egy darabig beszélgettünk az urammal, aztán úgy tíz óra felé lefeküdtünk. Mindketten betegek voltunk, meg voltunk hűlve, nagy hideg járt akkoriban. Már fekdüdtünk mind a ketten, amikor a szomszéd szobában *sírni kezdett a kisbaba.* Az ágyban jó meleg volt, egyikünk sem akart felkelni, hogy a gyereket megnézzék. Szóltam a férjemnek, hogy én beteg vagyok, menjen ő. Én is beteg vagyok, felelte az uram, menj te. Én nem megyek, mondtam, a te gyereked is, éppen úgy, mint az enyém. Neki azonban sehogyan sem akaródzott fölkelni, úgyhogy végre is kimásztam az ágyból és átmentem a másik szobába, hogy lecsillapítsam a gyereket. Amikor ez megtörtént, visszafértem az ágyba. Éreztem, hogy megint meghültem és ezért szemrehányást tettem az uramnak, amiért hagyott engem ilyen betegen felkelni. Ő visszafelelt, *veszekedni kezdünk és a férjem civakodás közben szidalmazni kezdte az anyámat.* Én erre az övéhez hasonló szidalmakkal illettem az ő anyját, mire *tettleg inzultált.* Visszaütöttem és *verekedni kezdünk az ágyban.* A férjem rámgrott, elkapta a torkomat és fojtogatni kezdett. Teljes erőmből védekeztem és dulakodás közben sikerült eljutnom az ágy széléig. Kiszabadítottam egyik kezemet, lenyúltam az ágy alá és *felkaptam az ott álló porcellánedényt, amelynek tartalmát ráöntöttem férjem fejére.* Ez lecsillapította őt, elengedte a torkomat és abbahagyta a fojtogatást, felkelt az ágyból.

Az elnök: Miért?

Kolarovicsné: Azt hittem, azért, hogy megmosakodjon. De nem tudom pontosan,

hogy ezután mi történt, mert a fojtogatástól és a sírástól teljesen kimerülve fekdüdtem az ágyban. Amikor felnéztem, láttam, hogy nem a mosdónál áll, hanem az ajtóban és *revolvert szorongat kezében.* Ijedtemben kiugrottam az ágyból, odaszaladtam hozzá és kérlelni kezdtem, hogy ne haragudjon és ne veszekedjünk tovább. Egyszerre jalkiáltást hallottam...

Az elnök: Mondja el részletesen azt, ami ekkor történt.

Kolarovicsné: Nem tudom... nem értettem, hogy mi történik, csak a kiál-

Keresztkérdések

Az elnök (hirtelen): Hová dobta el a revolvert?

Kolarovicsné: Én nem dobtam sehova, nem is volt a kezemben.

Az elnök: Hogy került a revolver az ágy alá?

Kolarovicsné: Nem tudom, nem volt nálam.

Az elnök: Miért tartott ön revolvert az éjjeli szekrényén?

Kolarovicsné: Az egy másik revolver volt. A férjemtől kaptam, hogy ha betörők vagy rablók akarnának behatolni a lakásba, akkor védekezhessenek.

Az elnök: Vagyonos nő maga?

Kolarovicsné: Nem.

Az elnök: A férje az volt?

Kolarovicsné: Nem.

Az elnök: Miért házasodtak össze?

Kolarovicsné: Szerelemből. Férjemmel a törvényszéken ismerkedtünk össze, én voltam a gépirónője.

Az elnök: Igaz-e, hogy egy ízben ágytól elváltak a maga kívánságára és ez az állapot másfél hónapig tartott?

Kolarovicsné: Nem. Egyszer tényleg eltöltöttem magamtól, mert azzal gyanúsítottam, hogy megcsalt. Hamarosan megtudtam, hogy tévedtem ebben és akkor visszatoituk az ágyba egymás mellé.

Az elnök: Verzte önt a férje?

Kolarovicsné: Nem.

Az elnök: Sokat veszekedtek?

Kolarovicsné: Egész házasságunk alatt egyetlenegyszer sem.

Az elnök: Hogy került az üres revolver-töltény az eset után a maga éjjeli szekrényére?

Kolarovicsné: Nem tudom.

Az elnök: Honnan kapta a férje azt a revolvert, amit azután magának adott?

Kolarovicsné: Pécsen kaptam Karakásevics Gavró csendőrszázadostól. A fegyver nagyon szép volt, tetszett nekem, azért tettem el.

Az elnök: Hol tartotta a revolvert?

Kolarovicsné: Az éjjeliszekrényemen.

Az elnök: Milyen volt a házasságuk?

Kolarovicsné: A legutolsó napig a legnagyobb egyetértésben éltünk, csupán azon a szerencsétlen éjszakán veszekedtünk, de akkor sem gyilkoltam. A szerencsétlenségről egyikünk sem tehet, csak az Isten.

A bíróság ezzel befejezte a vádlott vallomásának meghallgatását és áttért az orvosszakértők kihallgatására.

Nincs bizonyíték!

Az orvosszakértők véleménye az egyetlen terhelő körülmény a vádlott asszony bűnössége mellett, épp ezért feszült érdeklődés előzte meg dr. Szimonovics Radivoj és dr. Kabos Márton törvényszéki orvosszakértők kihallgatását

ást hallottam és láttam, ahogy véresen összeesik. *Nem tudom, hogy mi történt vele.*

Elmondotta ezután, hogy amikor magához tért ijedtségéből, kiszaladt a konyhába, felköltötte a cselédet és átszalasztotta a házban lakó Braun Márkó kereskedőhöz, akik telefonon elhívták dr. Wohlheimer József orvost. Az orvos megállapította, hogy a férfi meghalt, majd értesítette a rendőrséget.

Az elnök: Mi történt ezután?

Kolarovicsné: Jöttek a rendőrök és letartóztattak.

Dr. Szimonovics Radivoj orvosszakértő előadta, hogy amikor a holttestet megvizsgálta, az áldozat fején talált egy *ütéstől eredő sérülést, amely azonban régebbi keletűnek látszott.* Valószínűleg a tragédiát megelőző napokban szenvedte Kolarovics. A halált a golyó okozta, amely a *balhónaljnál hatolt be és átszakítva a tőret, a bal tüdőszárnyban akadt meg.*

Az elnök: Történhetett öngyilkosság? **Szimonovics orvosszakértő:** Csakis gyilkosságról lehet szó, öngyilkosság esete kizárt.

Krecsdrevics védő: Van-e oly lehetőség, hogy a lövés dulakodás közben történhetett?

Szimonovics orvosszakértő: Ha dulakodás közben sült el a fegyver, mondjuk akkor, amikor az áldozat kezéből ki akarták a revolvert csavarni, akkor is okozhatott a golyó ilyen sérülést.

A másik szakértő, dr. Kabos Márton, nagyjában megerősítette dr. Szimonovics véleményét.

Az elnök: Hány százalék valószínűsége van annak, hogy nem gyilkosság történt?

Kabos orvosszakértő: Legfeljebb tíz százalék. Csaknem lehetetlen, hogy öngyilkosság esete forogjon fenn, mert ez esetben a golyónak hátul kellett volna kijönni. Ha jobb kézben van a fegyver, akkor rendszerint szemben éri a golyó a testet, csaknem derékszögben, balkezéssel pedig lehetetlen a balhónalj alá löni.

Az elnök (a vádlotthoz): Jobbkezes volt a férje, vagy balkezes?

A vádlott: Nem emlékszem rá.

A védő (Kabos orvosszakértőhöz): Van-e lehetősége annak, hogy a szerencsétlenség mindkét fél akaratán kívül következett be? Dulakodás közben, anélkül, hogy bármelyiküknek is szándékában lett volna a fegyvert használni?

Kabos orvosszakértő: Ez nincs kizárva, de nagyon valószínűtlen.

A két orvosszakértő kihallgatása után az elnök szünetet rendelt el.

A két revolver

A szünet után dr. Wohlheimer József orvost hallgatta ki a bíróság, aki a gyilkosság éjjelén először járt Kolarovicsék lakásán.

Az elnök: Kérem, mondja el, hol találták meg a revolvert és általában, hogy mit tapasztalt Kolarovicsék lakásán?

A tanu: Hogy a revolvert hol találtuk meg, arra már pontosan nem emlékszem. A rendőrségen és a vizsgálóbíró előtt annak idején, azt hiszem, elmondtam.

Az elnök erre felolvasta dr. Wohlheimernek a rendőrségen és a vizsgálóbíró előtt tett vallomásait, amelyekben el-

mondotta, hogy éjjel tizenegy órakor telefonáltak neki, hogy azonnal menjen Kolarovicsékhoz, mert baj történt. Negyedóra múlva ott volt Kolarovicsék-nál; az asszony sírva fakadt és *elmondta neki, hogy férje öngyilkos lett.* A revolver után érdeklődött, mire Kolarovicsné rámutatott egy revolverre, amely az éjjeliszekrényen feküdt. A revolver üres volt; rögtön tisztában volt vele, hogy Kolarovics ezt nem használhatta.

Az elnök (felmutat egy revolvert): Ez volt?

A tanu (kezébe veszi a revolvert és alaposan megvizsgálja): Nem ez volt... Az asszonynak mondtam, hogy *biztosan téved, mert az éjjeliszekrényen levő revolver nem löporfűstös.* Lehet, mondta Kolarovicsné és erre keresni kezdtük az igazi revolvert. Öt perc múlva az ágy alól az asszony kihuzott egy forgópisztolyt és átadta nekem azt, hogy *talán ezt a revolvert használta.*

Az elnök: Hova tették akkor a revolvert?

A tanu: Miután a dolgot gyanusnak találtam, azt mondtam az asszonynak, hogy *tegye vissza a revolvert az ágy alá és elsiettem a rendőrségre.*

Az elnök (Kolarovicsnéhez): Maga dugta el a revolvert az ágy alá?

Kolarovicsné: Én nem tudom kérem, hogy került oda.

A bíróság dr. Wohlheimert megeskette vallomására.

»A nagyságos urat szerencsétlenség érte«

A következő tanu Braun Márkné, aki egy házban lakott Kolarovicsékka! és a gyilkosság után fent járt a lakásban. Az elnök kérdéseire elmondta, hogy tizenegy óra lehetett, amikor Kolarovicsék cselédje leszaladt hozzá és rémülten újságolta neki:

— *A nagyságos urat szerencsétlenség érte.*

Az elnök: Mit értett szerencsétlenség alatt?

A tanu: Azt, hogy meghalt a vizsgálóbíró ur.

Az elnök: Nem mondta a cseléd, hogy Kolarovicsot meggyilkolták, vagy hogy öngyilkos lett?

A tanu: Csak azt mondta, hogy szerencsétlenség érte.

Az elnök: Fölment aztán Kolarovicsékhoz?

A tanu: Igen, fölmentem. A szobában ott feküdt holtan a vizsgálóbíró ur és mellette fehér slafrokban állt a nagyságos asszony.

Az elnök: Mit mondott magának Kolarovicsné. Mondta, hogy az ura öngyilkos lett?

A tanu: Azt mondta: *istenem, istenem, mindig csak az a veszekedés.*

Az elnök: Mást nem mondott?

A tanu: De igen, sirt és azt mondta, *haj istenem, csak ne engedtem volna.*

A tanu ezután elmondta, hogy Kolarovicsék nem éltek jól. Hallotta a cselédányuktól, hogy Kolarovicsné *célozni tanult.* Kolarovicsné ezt azzal magyarázta, hogy férje gyakran megy el este hazuról és ő fél a betörőktől.

A délelőtti tanukihallgatások ezzel véget értek. Csóvics Mladen államügyész kérte, hogy a bíróság rövid uton idézze be tanukihallgatásra Lugszki Szvetozár és Stariesics Vlada törvényszéki tisztviselőket, akik, mint az elhalt vizsgálóbíróhoz beosztott hivatalnokok, tudnak Kolarovics család ügyeiről. A védő *ellenozta a két törvényszéki tisztviselő kihallgatását.* A bíróság tanácskozássra vonult vissza és félkettőkor hirdette ki határozatát, amely szerint az ügyész indítványának helyt ad. A védő ez ellen *semmiségi panaszt jelentett be.*

A délutáni tárgyalás

Braun Márkus tanut, Kolarovicsék házigazdáját hallgatták ki elsőnek a

délutáni tárgyaláson. Braun elmondta, hogy a tragikus éjszakán a cseléd hívására feleségével együtt bement Kolarovicsékhoz. A férfi alsóruhában holtan feküdt az ajtó előtt, az asszony jajveszékelt és folyton ezt hajtogatta:

— *Veszekedés, veszekedés és mindig veszekedés.*

Az asszony arra kérte Braunt, hogy fektessék a halottat az ágyba, de Braun kijelentette, hogy ezt az elkövetkező vizsgálatra való tekintettel nem teheti.

Az elnök: Kinek az éjjeliszekrényéhez ment a vádlott a revolvért keresni?

A tanu: A saját éjjeliszekrényéről vette elő a revolvért.

Az elnök: Nem volt önnek gyanus, hogy a vádlott a revolvért a saját éjjeliszekrényén keresi?

A tanu: Annál inkább gyanus volt, mert abból a revolverből nem lőttek ki golyót, az egyáltalán töltetlen volt.

Az elnök: Hol találták meg mégis a revolvért, amelyből a golyót kilőtték?

A tanu: Az asszony ágya alatt.

Az elnök: Ki húzta ki onnan?

A második férj

Lugumerszki Szvetozár törvényszéki tisztviselő kihallgatására került ezután sor. Amint Lugumerszki a terembe lépett, a hallgatóság soraiban valaki megszólalt:

— *Ez a tanu elfogult. Kérem a bíróságot, mellőzze kihallgatását.*

Az elnök: Kicsoda ön?

A közbeszóló: Jovanovics Szvetozár vagyok, a vádlott férje.

A hallgatóság nagy meglepetéssel vette tudomásul, hogy a vádlott asszony, aki már hosszabb ideje szabadlábon van, időközben másodszor férjhezment.

Az elnök: Itt nem szabad közbeszólni.

Jovanovics: Akkor kérem tanuként való kihallgatásomat.

Az elnök csak nagynehezen tudta az izgatott embert lecsillapítani.

A kikosarozott tanu

Lugumerszki Szvetozár elmondotta ezután tanuvallomásában, hogy a vizsgálóbíró mellett Pécssett, mint jegyzőkönyvvezető működött. A hivatalból, de privátim is jól ismerte Kolarovicsot és feleségével is jó viszonyban volt.

Az elnök: Ismerte családi viszonyait is?

A tanu: Igen, a vizsgálóbíró sokszor panaszkodott, hogy nem él jól a feleségével.

Az elnök: Hiszen Pécssett még nem volt nős Kolarovics!

A tanu: De igen, két hónapos házasság volt és mégis sűrűn panaszkodott feleségére.

Az elnök: Ez nem bizonyít semmit, ez mással is megtörténik.

A tanu: A férj azonban tudta, hogy felesége szerelmes egy másik emberbe.

Az elnök: Beszélte magának erről Kolarovics?

A tanu: Sokat voltam velük együtt és egy alkalommal, amikor a vizsgálóbíró elutazott, az asszony maga mondta el nekem, hogy a férjét nem szereti.

Az elnök: És Kolarovics szerette feleségét?

A tanu: Igen, nagyon szerette, kedveskedett neki. Minden este és délelőtt virággal lepte meg.

Az ügyész: Honnan tudja, hogy Kolarovicsné nem szerette férjét?

A védő: Tiltakozom a kérdés föltevésé ellen. A tanu elfogult a vádlottal szemben, mert Kolarovicsné, mint kérő annak idején kikosarozta.

Az elnök (Kolarovicsnéhoz): Mit szól ön a tanu vallomásához?

Kolarovicsné (izgatottan): Hazudik!

A tanu: Hazudik magat!

Az elnök: Kérem viselkedjenek rendezetten. (Lugumerszkihez.) Mondja szemébe a vádlottnak mindazokat, amiket az előbb vallott.

A tanu: Kérem, én az igazat mondtam. Kolarovicsné (sápadtan az izgatott-

A tanu: Az asszony.
Az elnök: Mostani és a vizsgálóbíró előtt tett vallomása között eltérés van.
A tanu: Mostani vallomásom mellett maradok.

A tanut megeskették.

A vádlott anyja

Ivkov Persát, a vádlott anyját hallgatta ki ezután a bíróság. Amint az elnöki emelvény elé lépett, rátekinett lányára, aki erre sirva fakadt. Az elnök figyelmeztette Ivkovnét, hogy nem köteles vallani, az asszony azonban kijelentette, hogy vallani kíván. Elmondta, hogy a kritikus napon egész délután este nyolcig leányánál volt. Ő a kisgyerekekkel foglalkozott, leánya ágyban fekvő beteg volt, veje újságot olvasott. *Semmi olyat nem vett észre, amiből arra lehetett volna következtetni, hogy férj és feleség közt feszült viszony van.*

Az elnök: Nem tud róla, hogy lánya rossz viszonyban élt a férjével?

A tanu: Nem. Jól éltek, lányom sohasem panaszkodott.

ságtól): Szerelmes volt belém, Pécssett szerenádot adott nekem...

A tanu (közbevág): Nem igaz, én nem kértem magat soha feleségül és nem adtam magának soha szerenádot.

Az elnök: Kérem, ne vitakozzanak. (Lugumerszkihez): Udvarolt ön az asszonynak?

A tanu: Néha beszélgettünk, tettem is neki ajánlatot, de...

Kolarovicsné (dühösen felugorva helyéről és magából kikelve az elnök felé): Nem igaz, nekem nem is tehetett ajánlatot.

Az ügyész kérte, a védő elleneze a tanu megeskettését. A bíróság Lugumerszkit megeskette, mire a védő semmiségi panaszt jelentett be.

Stojcsics Vlada törvényszéki tisztviselőt hallgatták ki ezután tanuként. Stojcsics, aki irodaigazgatója volt Kolarovicsnak, elmondotta, arról nem tud, hogy Kolarovics rosszul élt volna a feleségével.

Az elnök: Ezenkívül mást nem tud?

A tanu: Nem.

A bíróság ezután ismertette Kolarovicsék volt cselédjének, Tukulac Máriának a vizsgálóbíró előtt tett vallomását. A cselédlány azt vallotta, hogy Kolarovics és felesége sokszor veszekedtek, az asszony egy alkalommal a férje ágyát kivette a hálószobából, de másnap visszatették a helyére. A gyilkosság után, amikor bement a hálószobába, az asszony éjjeli szekrényén egy kilótt hüvelyt látott.

Az elnök (Kolarovicsnéhoz): Hogy került az ön éjjeli szekrényére a hüvely?

Kolarovicsné: Nem tudom, én nem emlékszem arra, hogy ott volt.

Az elnök ezután felolvasta a rendőrségen és a vizsgálóbírónál felvett jegyzőkönyveket, majd ennek befejezése után felszólította Csóvics Mladen ügyészt, hogy mondja el vádbeszédét.

A pörbeszéd

Az ügyész vádbeszédében az orvosszakértők véleményére hivatkozott és kijelentette, hogy a szakértői vélemények bizonyítják a gyilkosság elkövetését. A vádlott szigorú megbüntetését kérte, a B. T. K. 203. szakaszába ütköző és a 284. szakaszában minősített erős felindulásban elkövetett emberölés miatt.

Dr. Krecsárevis Sándor védő, beszédében hangsúlyozta, hogy semmi bizonyíték nincs arra, hogy gyilkosság és nem öngyilkosság esete forog-e fenn.

— Gyilkosság nem történhetett — mondotta a védő — mert kizárt eset, hogy dulakodás közben, a gvingébb fél, az asszony ragadhatott volna fegyvert.

Öngyilkosság esetét sem lehet bizonyítani. Csakis szerencsétlenségről lehet szó, oly szerencsétlenségről, amit a tárgyalás folyamán lehetetlen volt rekonstruálni.

A perbeszéd elhangzása után az elnök megkérdezte a vádlottat, hogy van-e még valami mondani valója?

A vádlott: Csak annyit akarok mondani, hogy *revolverrel még soha életemben nem lőttem.*

Nincs ítélet

A bíróság ezután visszavonult, a

LEGUJABB

Radics beszéde a pénzügyi bizottságban

Első miniszteri beszédét a kormánypartok zajosan megtapsolták

Beogradból jelentik: A pénzügyi bizottság csütörtök este folytatta megszokott ülését. Basala dr. horvát föderalista hosszasan beszélt a közoktatásügyi költségvetésről és rámutatott arra, hogy Zagreb Beograddal szemben úgy a főiskolák, mint a középiskolák tekintetében el van hanyagolva.

Radics István közoktatásügyi miniszter tartott ezután beszédét a közoktatási költségvetésről. Radics, aki ezuttal először jelent meg a parlament ülésében, a miniszteri padokból beszélt. Felszólalásának hírére igen sok képviselő tódult a terembe és nagy figyelemmel hallgatták Radics első miniszteri beszédét.

— A közoktatási bajok főoka az — mondotta Radics — hogy az iskolák nincsenek a községek és tartományok kezében. Nem az a legfontosabb, hogy pénz legyen, hanem fontos a nép szelleme, amely egyedül képes a közoktatást rendbehozni.

— Amikor beléptem a kormányba, láttam, hogy az adócsavar már annyira meg van szorítva, hogy több pénzt nem lehet a népből kiperéslni

iskolákra.

Majd arról beszélt Radics, hogy a közoktatásügyi minisztériumban politikát, policitát és pártoskodó szellemet talált, amikor tárcáját átvette.

— Kétségtelen — folytatta ezután — hogy a közoktatásra sok pénz kell, de sok pénz kell a hadseregre is, mert fel kell készülni arra az esetre, ha az országot megtámadná. Sajnos, hogy ha megkezdődne a szükséges elemi iskolai építkezéseket, az egész közoktatás költségvetése rámenne.

Végül a tanárok és tanítók nyugdíjosultságáról nyilatkozott a szolgálati idő felemelésének tervével kapcsolatban. Szerinte a tanárok és tanítók szolgálati idejét harminc vagy harmincöt évben kell megállapítani. Hangsúlyozta, hogy az állam tisztviselőinek nem szabad azzal a spekulációval szolgálatba lépni, hogy minél előbb nyugdíjba fognak menni.

Radics beszédét a kormánypartok zajosan megtapsolták.

A pénzügyi bizottság az éjszakai ülésen letárgyalta a költségvetés többi részét is és a költségvetés részleteiben is elfogadta.

Másfél évi börtönre ítélték gróf Zichy Rafaelt

Hamis tanuzásra való felbujtásban mondták ki a gróft bűnösnek — A házmestert és a komornyikot egy-egy évi börtönre, a szobaleányt négy havi fogházra ítélték

Budapestről jelentik: Gróf Zichy Rafael és társainak botránypörében a törvényszék szerdán este nyolc órakor befejezte a tárgyalást.

Szerdán reggel kilenc órakor kezdte meg dr. Makai József ügyészségi alelnök több óra hosszat tartó vádbeszédét.

— Régi igazság — mondotta az ügyész — hogy a cseléd fizetett ellenesség. Csak az a kérdés, hogy ebben az esetben ki fizette meg a cselédséget? Azt kell vizsgálni, hogy cui prodest? Kinek használtak ezek a pletykák? Kétségtelenül gróf Zichy Rafaelnek, aki el akart válni a feleségétől. Zichy gróf megfizette cselédeit ezekért a pletykákért, amelyeket válpörében nem a kellő óvatossággal használt fel.

Az ügyész ezután kérte a bíróságot, hogy gróf Zichy Rafaelt és dr. Kéhler Zoltánt hamis tanuzásra való felbujtásban, továbbá becsületsértésben és rágalmazásban, a többi vádlottat pedig hamis tanuzás büntetésében, azonkívül ugyancsak becsületsértésben és rágalmazásban mondja ki bűnösnek.

— Különösen szigorúnak kell lenni az ítéletnek ebben az esetben, — mondotta az ügyész — mert a bíróság nem hagyhatja figyelmen kívül, hogy a sértettek a legelőkelőbb társadalmi osztályhoz tartoznak és hogy szinte minősíthetetlenül súlyos rágalmak érték őket.

Dr. Kozma Jenő, gróf Zichy Rafael vádlott védője több mint egy óra hosszúságú vádbeszédében válaszolt a közzvád érveire.

— Az ügyész ur — mondotta, a sértettekkel szemben elhangzott vádak alaptalanságára legfőbb bizonyítékul azt

hozta föl, hogy olyan előkelő társadalmi állásu egyenekről, mint gróf Zichy Rafaelné és a másik két hölgy, nem tétélezhető fel, hogy elkövettek volna azokat, amiket róluk beszéltek. Ugyanazon az alapon tehát kijelentem, hogy olyan előkelő társadalmi állásu egyenről, mint gróf Zichy Rafael, nem tétélezhető fel, hogy elkövesse a hamis tanuzásra való felbujtás bűncselekményét. Erre vonatkozólag nemcsak bizonyíték, de még gyanu sem merült fel a tárgyalás folyamán.

Azt fejtegette ezután, hogy gróf Zichy Rafael rágalmazásban és becsületsértésben sem mondható ki bűnösnek, mert mindazt, amit állított, egész sereg tanuvallomással igazolni tudta.

Utána dr. Görki Imre Deák István vádlott, dr. Blauner Mór Proznik Ferencné vádlott, dr. Sztankovics Viktor pedig dr. Kéhler Zoltán vádlott védelemben mondotta el a védőbeszédét.

Csütörtök este hat órakor hirdette ki a törvényszék ítéletét, amely szerint gróf Zichy Rafaelt bűnösnek mondták ki hamis tanuzásra való felbujtás büntetésében és ezért másfél évi börtönre, öt évi hivatalvesztésre, politikai jogainak felfüggesztésére és hatvan millió pénzbüntetésre ítélte. Walter József házmestert és Deák István komornyikot hamis tanuzás büntetésében mondotta ki bűnösnek a törvényszék és ezért őket egy-egy évi börtönre és tíz-tíz millió pénzbüntetésre, Proznik Ferencné szobaleányt pedig négy havi fogházra és két millió pénzbüntetésre ítélte. A többi vádlottat a törvényszék felmentette. Az elítéltek és védők felebezték az ítélet ellen.

KÉPTELEN KRÓNIKA

A mentők dicsérete

1

Városunk fölött megjelentek a repülők. Mindenki lázbajlott az isteni látványosságtól. Mit tagadjam? én is faképnél hagytam az izgalmas dominópartit és tekintve, hogy amugyis nagy veszteségem voltak, mintha csak szárnyaim nőttek volna, már repültem is, negyven löerővel a repülőtérré.

2

A gépmadár hasából egy fess lábikra lógott ki. Ráösmertem azon nyomban, hogy ő a pilóta. Hamarosan összeharátkoztunk, amelynek során megkérdezte tőlem:

— Repült-e már?
— Ajaj — legyintettem büszkén — nem is egyszer.

Mindjárt melegebben kezelt.
— Hol? Mikor? — érdeklődött kollektívalisan.

— Először tizennégy éves koromban, amikor az édesanyám szárnya alól repültem ki.

— És másodszor?
— Mikor a szubotícai gimnáziumból röptettek ki.

— Na — mondta kedélyesen — most repülhet harmadszor is.

— Az a kérdés — hangsúlyoztam — hogy fel-e vagy ki?

— Fel — nyugtatott meg és előzékenyen meginvitált másnapra egy villás reggeli repülőturára.

3

Másnap reggel legényesen fejembe csaptam a borsapkát és börméntében, szőrméntében készültem a startra. És míg a szívem dobogott, zakatolt és bugott, akár a propeller, megirtam egy ötkötetes lírai végrendeletet.

4

Utközben vigan füttyörésztem és a cikkem főcímén spekuláltam, amely majd a modern technika dicséretét fogja zengeni. Kicsinyes aggodalmaimat elcsittítottam, hisz a pilóta ur kijelentette, hogy baleset kizárva! És éppen futó, röpke pillantást vettem az épülő színház harmadik emeletére, amikor az egyik állványról kismadárként a fejemre szállt egy ötkilós téglá.

5

De bár fejemet rostává lyukasztotta, palacsintává gyurta, mégis meg volt az elégtélelem: a mentők vittek el — repülve...

*

Vigyázzon a bundájára

A kabáttolvaj szezoncikk, akár a kalarábé, vagy a spenót. Ilyenkor télen, ha lehull az első hó, a Bundák Réme is üzembe helyezi magát. Mindenki üz valamilyen ipart. Őselnk halat és vadat ütnek és nőket raboltak, Istenem ez guszttus dolga, a kabáttolvaj komoly, kemény ember, aki nem enyelgési, szóval tisztességtelen szándékkal emeli le a fogasról a kabátodat. Ő fázik. Fázik a hideg miatt, de fázik a rendőrtől is, aki bármely pillanatban lecsipheti. Am minden vállalkozás rizikóval jár. És ő riszkiroz.

Most, hogy beállt a hideg, már beérkeztek az első jelentések is a kabátfrontról. Be kell ösmerni: derék tolvajaink nagyban dolgoztak. Ehhez hasonló rekordot csak a kiházasító egyesületek produkáltak az utóbbi időben a monstre-lakodalmakkal. A kabátlopások száma párhuzamosan emelkedik a hőmérő higanyával. Ez egy roppant egyszerű számadási művelet. Ha a hideg tíz fokos, akkor egy nap átlag három kabát cserél gazdát. Minél nagyobb a hideg, annál több az eltűnések száma. Emberek is eltűnnek, a vízbe ugranak, vagy felszabdallják őket, mért ne tűn-

hetne el a kabát is? Egyébként, a laikusok számára egy táblázatot készítettem, amelyből mindenki könnyen megtudhatja, mikor kerül sor az ő télikabátjára.

Ha a	eltűnik
HIDEG	KABÁT
8° — — — —	4
7° — — — —	5
6° — — — —	6
5° — — — —	7
4° — — — —	8
3° — — — —	9

Ez a statisztika majdnem holtbiztos. A ruhatárban elhelyezett kabátokért természetesen nem vállalunk felelősséget. Nem védjük meg: sem moly ellen, sem tolvaj ellen. (—)

„Én is lopni fogok, ha bezárják az uramat!”

Tárgyalások a becskereki törvényszéken

Becskerekről jelentik: A becskereki törvényszéken csütörtökön több apró bűnügyet tárgyaltak.

Temler Mihály cservenkai napszámos még a múlt hónapban a Stalics-féle vendéglőben elopta Dedics Tódor bundáját. A becskereki törvényszék csütörtökön tárgyalta ezt az ügyet és a tolvaj napszámost egy havi fogházra ítélte.

*

Novakovics Misa háziszolga betört a dr. Váradi Imre szőlőjében levő présházba, ahonnan háromezer dinár értékű ágyneműt vitt magával. Hét havi fogházra ítéltek.

*

Maktincsev Sándor, a becskereki vilanytelep pénzbeszedője tizenkétezer dinárt sikkasztott a hivatalos pénzekből. A bíróság előtt azzal védekezett, hogy négy gyermekét és feleségét kell eltartania és a fizetéséből nem tudtak megélni. A bíróság az enyhítő körülmények figyelembevételével négy havi fogházra ítélte Maktincsevet. Az ítélet kihirdetésekor izgalmas jelenetek játszódtak le a tárgyalóteremben. A pénzbeszedő felesége a bíróság asztala elé rontott és sirva kiáltotta:

— Én is lopni fogok, ha bezárják az uramat! Honnan adják enni a gyerekeimnek?

A javajszékelő asszonyt a törvényszéki szolgák távolították el a teremből.

*

Utána Gotosev Ilija földmives bűnügyét tárgyalták, aki Szécsányban több kereskedőnek nem étező gabonát adott el és erre nagyobb előlegeket vett fel. A bíróság a vádlottat három havi fogházra ítélte.

Nem találják a szökött rabot

A fogházör jelentkezett az ügyészségnek

A szubotícai fogház egyik lakója, Zódi János — mint a *Bácsmegyei Napló* megírta — szerdán délután megszökött és mindeddig nem sikerült a nyomára akadni.

Zódi János notorius betörő, akit betöréses lopások miatt legutóbb három évre ítéltek. Mint az asztalos műhely vezetője gyakran kijárhatótt a városba, bevásárolni. A rendőrség, amikor a detektívek jelentették, amikor Zódi és a kíséretében volt fegyőr, akiket legutóbb szerdán este Zódiék kisbajmoki lakásán láttak, eltűntek, széleskörű nyomozást indított. Azalatt, amíg a rendőrség valóságos razzitát tartott a városban a szökevény kézrekerítésére, fordulat történt az ügyben.

Babicskovics Máté fogházör késon este jelentkezett az ügyészségnek, ahol bejelentette, hogy Zódi

János, amikor vissza akarta kísérni a fogházba, megszökött mellőle. Elmondotta, hogy Zódi arra kérte, menjenek el kisbajmoki lakására, mert valamilyen ügyet szeretne elintézni. Ő gyanútlanul teljesítette a fogoly kívánságát, aki azután borral vendégelte meg. Egészen addig ittak, amíg a fogházfelügyelőség felhívására a detektívek meg nem jelentek Zódiék lakásán. Akkor, amint a detektívek ismét eltávoztak, megindult Zódivel, hogy visszakisérje a fogházba. Zódi azonban egy részrevetlen pillanatban elfutott és mire üldözésére indulhatott volna, eltűnt a sötétben.

A fogházör ellen vizsgálat indult meg.

A rendőrség a szökevény kézrekerítésére széleskörű nyomozást indított. Az a feltevés, hogy Zódi Magyarországra szökött.

HIREK

•••

— Az igazságügyminiszter a királynál. Beogradból jelentik: Gyuricsics Márko igazságügyminiszter csütörtökön kihallgatáson jelent meg Alekszandar király őfelségénél. Az igazságügyminiszter reszortügyekről tett jelentést.

— A bolgár-görög határra küldött népszövetségi bizottság Beogradba érkezett. Beogradból jelentik: A Népszövetség által a bolgár-görög konfliktus megvizsgálására kiküldött bizottság Sir Horatio Rumbold madridi angol követ vezetésével csütörtökön a bolgár-görög határról visszaérkezett Beogradba. A bizottság tagjai néhány napig fognak a fővárosban időzni.

— Merénylet a román trónörökös ellen? Bukarestből jelentik: Király trónörökös az aradmegyei Kisjenő melletti erdőségekben nagy kísérettel vadászatot vett részt. A vadászat befejezése után a visszautazás alkalmával a pályőrök észrevették, hogy a vonat előtt a sinek egy kis darabon fel vannak szedve. A vonatot sikerült idejében megállítani. A trónörökös vonata több órát volt kénytelen a nyílt pályán vesztegetni, úgy hogy csak több órás késéssel érkezett meg Bukarestbe.

— A csehszlovák kisebbségi képviselők egy táborban. Prágából jelentik: Csütörtök este megkezdődött Prágában az új parlamentbe választott magyar, német és lengyel képviselők közös tanácskozása, amelyen megbeszélték az egységes front alakítását. A német szociáldemokrata képviselők kivételével valamennyi kisebbségi képviselő részt vett az értekezleten. A blokkban hatvan képviselő és husz szenátor foglal helyet.

— A lefegyverzés a Népszövetség előtt. Prágából jelentik: Benes külügyminiszter lapja, a félhivatalos *Prager Presse* vezércikkben foglalkozik a Népszövetség legközelebbi ülésének tárgysorozatával s azt írja, hogy a lefegyverzés problémája a locarnói szerződés megadták a jogot a Népszövetségnek, hogy ezen a téren a kezdeményezést kezébe vegye. A csehszlovák külügyminiszter lapjának értesülése szerint a francia parlament honvédelmi bizottsága már kidolgozott egy javaslatot a lefegyverzésre és az angol kormányról is köztudomású, hogy hiva a lefegyverzés eszméjének.

— Nem üaneplik meg a román király születésnapját. Bukarestből jelentik: A király hatvanadik születésnapja alkalmából tervezett ünnepeket, amelyeknek november végén kellett volna megkezdődniük, nem tartják meg és elmarad a tervezett amnesztiarendelelet is. A tervezett nagy ünnepek pusztán arra zsugorodnak össze, hogy egy emlékermet vernek s január elsején a postabélyegekből emléksorozatot adnak ki.

— Csicserin Párisban. Párisból jelentik: Csicserin orosz külügyi népbiztos csütörtökön Párisba érkezett. Csicserin néhány napot fog a francia fővárosban tölteni és tárgyalni fog a francia külügyminiszterrel is.

— A csehszlovák kormányváltás. Prágából jelentik: Az új kormány megalakítása iránti tárgyalások még mindig tartanak. Ma már bizonyos, hogy megmarad az eddigi kormányparti koalíció, amely az iparpárttal is ki fog bővülni. A képviselőház és a szenátus december első hetében ül össze.

— A román kormány megvásárolt egy magyar lapot. Bukarestből jelentik: A *Cuvantul* csütörtöki számának közlése szerint Tatarescu kisebbségi miniszter hatmillió leíért megvette Erdély egyik legnagyobb magyar lapját, a *Brassói Lapok*-at, A lap most karácsonyig nem jelenik meg, azután pedig, mint kormányparti magyar lap fog Bukarestben megjelenni.

— Egy budapesti százados öngyilkossága. Budapestről jelentik: Varga Géza honvédszázados csütörtök délután Bérkocsis-uca 45. szám alatti lakásán szolgálati revolverével felfelölte magát és azonnal meghalt. Öngyilkosságának gyógyíthatatlan betegség az oka.

— Az új lengyel kormány bemutatkozása. Varsóból jelentik: Skrzinski miniszterelnök expozéja, amelyet a seim szerdai ülésén tartott, rövid volt és legnagyobb részben a gazdasági problémákra vonatkozott. Kijelentette, hogy Lengyelország politikája a szomszédos államokkal békés. Az új kormány ismeri a helyzet komolyságát és gazdasági téren mindent el fog követni a helyzet javítására. Infláció nem lesz, hanem ellenkezőleg szanalási törvényjavaslatokat fog előterjeszteni. A kormány bemutatkozását a kommunisták és független parasztpárt nagy zajjal és tüntetéssel fogadták.

— Református kerületi konferencia Baranyában. Szomborból jelentik: November 25-én és 26-án a baranyai református egyházközségek lelkészei és presbiterei kerületi konferenciát tartanak Sepse baranyai községben. Előadóok Benkő Viktor szombori, Szalay Antal kopácsi, Kontra János csuzai, Bagó Bálint laztkői, Nánay Attila hercegszöllősi és Dömötör Lajos karancsi lelkészek lesznek.

— Skopljában letartóztatott becskereki szélhámos. Skopljából jelentik: A skopljai csendőrség letartóztatta Rozsnics Máté velikibecsereki lakost. Rozsnics Skoplje környékén faluról-falura járt és jövendőmondás címén pénzt csalt ki a parasztságtól.

— Három hónap és huszonnégy milliárd osztrák korona büntetés árdrágításért. Bécsből jelentik: A legfelső semmitőszék csütörtökön tárgyalta Fried Arthurnak, az Anker-kenyérgyár vezérigazgatójának pörét, akit a törvényszék a kenyér árának drágítása miatt nyolc havi börtönrre és száz millió pénzbüntetésre ítélte. A legfelső semmitőszék az ítéletet megváltoztatta és Fried vezérigazgatót három havi fogházra és huszonnégy milliárd korona pénzbüntetésre ítélte.

— **Uj sugarakat fedeztek fel, melyek hatóerőben százszorosan felülmúlják az X sugarakat.** Londonból jelentik: Az *Observer* jelentése szerint R. A. Millikan, a kaliforniai technológiai intézet fizikai laboratóriumának igazgatója egy új sugarat fedezett fel, amely hatóerejében százszorosan felülmúlja az X-sugarakat. A tudós technikai vizsgálódásai közben jött arra a felfedezésre, hogy léteznek ezek a végtelenül kicsiny hullámhosszúsággal bíró sugarak, amelyek, véleménye szerint, az atomok felbomlása és átalakulása közben keletkeznek. Az új sugárzásnak még nem adtak nevet és Millikan professzor egyelőre mélyreható sugaraknak nevezi felfedezését.

— **A moszkvai sakkverseny tizenkettedik fordulójára.** Moszkvából jelentik: A sakkverseny tizenkettedik fordulójában Torre váratlanul győzelmet aratott Lasker felett, Capablanca pedig győzött Szotimirski ellen. A többi játszmában Réti győzött Romanovszki és Spielmann, Szvarev ellen. A Genevski—Rubinstein, Tartakover—Sémics és Verlinski—Grünfeld-játszmák remis-el végződtek.

— **Wanderwede belga miniszterelnök rosszul lett a parlamentben.** Brüsszelből jelentik: A kamara szerdai ülésén az ellenzék élesen támadta a kormányt, ami Wanderwede miniszterelnököt annyira felzúgatta, hogy az üléssteremben elájult. Lakására szállították, ahol betegen fekszik.

— **Villamosösszeütközés Budapesten hét súlyos sebesüléssel.** Budapestről jelentik: Szerdán este tíz óra tájban a Kálvária-téren súlyos villamoszerencsétlenség történt, amelynek több sebesültje van. Egy 39-es jelzésű villamos ugyanis a Kálvária-téren a sínek kereszteződésénél összeütközött egy Pest-szentlőrinc felel haladó 50-es jelzésű kocsival. Az összeütközés következtében mindkét kocsi erősen megrongálódott, ablakai összetörték és az utasok közül heten súlyosan megsebesültek.

— **Vajdasági és beogradi turisták értekezlete a Venácra.** Noviszadról jelentik: A Fruskagora noviszadi turistaegyesület a beogradi szerb turistaegyesülettel és a Fruskagora irigi fiókegylettel a hó 29-én közös kirándulást rendez a Venácra, ahol turistakonferencia is lesz. A kirándulást, tekintet nélkül az időjárásra, megtartják. A legtöbb kiránduló már szombaton a délután három és öt óraker Kamenicára induló hajóval Kamenicára megy és onnan gyalog a Venácra, ahol dr. Markovics Lázár egészségügyi inspektor előzenyességéből a Venác tetején levő gyermeküdülőtelenen gondoskodás történt a résztvevők elszállásolásáról. Bővebb felvilágosítást a Putnik utazási iroda (Kralj Alekszandra 20., telefon 205) nyújt.

— **Agyonlőtte magát, mert elhagyta a vőlegénye.** Budapestről jelentik: Csütörtökön délelőtt arról értesítették a mentőket, hogy a Bajnok-ucca 16. számú házában Sándor Irén huszonkét esztendő magánhivatalnoknő öngyilkossági szándékából önmagára lőtt. Mire a mentőautó megérkezett, a szerencsétlen leány már meghalt. Sándor Irén nagyon jó családból származik. Egyetlen levelet hagyott hátra és ebben magyarázza meg, hogy miért vált meg az életétől. Elhagyta a vőlegénye és ez keserítette el annyira, hogy a halált választotta.

— **Negyvenkét repülőgépet és ötvenhét embert veszített az angol légiflotta az utolsó két hónap alatt.** Londonból jelentik: Az alsóházban Sir Samuel Hoare légügyi miniszter közölte, hogy az angol légi flottának a legutóbbi két hónap alatt negyvenkét repülőgépe zuhant le és ötvenhét ember vesztette életét.

— **Postásstrájk fenyegeti Ausztriát.** Bécsből jelentik: A posta és táviró alkalmazottak és a postaügyi vezérigazgatóság között a béremelés ügyében megindult tárgyalások megszakadtak. A postások valószínűleg ultimátumot fognak benyújtani a vezérigazgatóságnak és ha december tizenötödikéig nem kapnak kielégítő választ, sztrájkba lépnek.

— **Tolvaj béres.** Noviszadról jelentik: Grátis Margareta palánkal gazdálkodónő feljelentette béresét, Marjanovic Antalt, hogy 1925 január 9-ikén az ellopott lakáskulcs segítségével a lakásába hatolt és onnan különböző értékű tárgyat lopott több ezer dinár értékben. A noviszadi kerületi törvényszék csütörtökre tüzte ki a bűnügy tárgyalását, amelyet azonban nem lehetett megtartani, mert a vádlott nem jelent meg. A törvényszék elrendelte elővezetését.

Három teljes eredeti regény, egy eredeti operett, rejtély, bajnokverseny, sok rajz a

BÁCSMEGYEI NAPLÓ KARÁCSONYI SZÁMÁBAN

— **Andrássy Gyula meglátogatta Beniczkyt a fogházban.** Budapestről jelentik: Andrássy Gyula gróf csütörtökön meglátogatta Beniczkyt a fogházban. A látogatás után Andrássy elmondta az újságíróknak, hogy Beniczky egészsége nem kielégítő, de kedélyhangulata egészen jó. Szó sem igaz azokból a hírekből, hogy apatikus és letört. Egészsége azonban sokáig nem fogja elviselni ezt az életmódot. A mai helyzet egészségére veszedelmet jelent.

— **Hangverseny a városi színházban.** A szubotícai »Neven« horvát dalegyesület a »Granicsár« szerb dalegyület közreműködésével szombaton, november 28-ikán a Városi Színházban jótékony célú koncertet rendez, amelynek tiszta jövedelmét egy kiváló horvát zeneszerző felsegélyezésére fordítják, aki jelenleg nagy nyomorban él. A hangversenyen a két dalegyesületen kívül Kampos Etelka zongoraművész és Daborszka Anka énekesnő is közreműködnek. Jegyek elővételben a Jedinsztvo könyvkereskedésben kaphatók.

— **Csaló ügynök.** Noviszadról jelentik: Pavics Ivo, a zagrebi Herkules ruhagyár beogradi fiókjának ügynöke az egész Vajdaságban megrendeléseket vett fel a cég részére, mindenütt előlegeket szedett be, de azokkal a cégnek nem számolt el. Pavics a beogradi fióknak óvadékkul hamisított váltót adott át. A noviszadi rendőrség Pavics Ivót Noviszadon letartóztatta. Megállapítást nyert, hogy csalás, sikkasztás és okirat-hamisítás miatt négy bűnügyi eljárás van már ellene folyamatban. A rendőrség kutat Pavics előléte után.

— **Betörés.** Noviszadról jelentik: Begovics József kereskedelmi kertesztisztviselőtelepi lakásán szerda éjjel ismeretlen tettes betört és két pár csizmát és fehérműveket ellopott. A rendőrség keresi a tettest.

— **Állír Lederer Gusztáv kivégzéséről.** Budapestről jelentik: A büntetőtörvényszék épületében csütörtökön az a hír terjedt el, hogy a jogerősen halálra ítélt Lederer Gusztávot csütörtökön reggel hét óraker a Margit-körúti fogház udvarán a legnagyobb titokban kivégezték. Pozitív formában beszéltek Lederer Gusztáv kivégzéséről és azt is tudták, hogy kegyelem folytán golyó általi halállal végezték ki Lederert. A Margit-körúti katonai bíróságon azonban megcáfolták a kivégzésről elterjedt hírt, s kijelentették, hogy Lederer Gusztáv a körülményekhez képest jól érzi magát és további sorsáról még nem történt döntés.

— **Amikor a szabó eladja a javításra adott ruhákat.** Noviszadról jelentik: Pílicsárszki Dusan noviszadi szabó különféle bűncselekményekért már több ízben el volt ítélve. Ezévi július 29-én a rendőrség letartóztatta, mert a javításra adott ruhákat eladta és a kapott előlegeket elcsikkasztotta. A noviszadi kerületi törvényszék csütörtökön tárgyalta a bűnügyet és Pílicsárszkit tizennégy havi fogházra ítélte. Az ítélet jogerős.

— **Kifosztotta lakótársait.** Noviszadról jelentik: Pavlovics Mladen petrovicselói gazda magához vette lakótársakul Koropki Vladimir, Banderenko Péter és Kapliev Alexander orosz menekülteket, akiknek ruhaneműt ellopta és úgy tüntette fel, mintha más követte volna a lopást. A noviszadi kerületi törvényszék csütörtökön tárgyalta a bűnügyet és Pavlovicsot hat havi fogházra ítélte. Az ítélet jogerős.

— **Rilótt a csendőrre.** Noviszadról jelentik: Petrovics Jesta csentai gazdálkodót egy csendőrjárát 1918 november 5-én elő akarta állítani, mert fosztogatott, de Petrovics puskát fogott és Kovács Mátyás és Kiss Pál csendőrmesterekre több lövést tett, anélkül, hogy azokat találta volna. A pancsevői kerületi törvényszék ezévi április 6-ikán két évi és hat havi fogházra ítélte. Szeptember 1-én a noviszadi felelbiteli bíróság és csütörtökön a semmitőszék helybenhagyta az ítéletet.

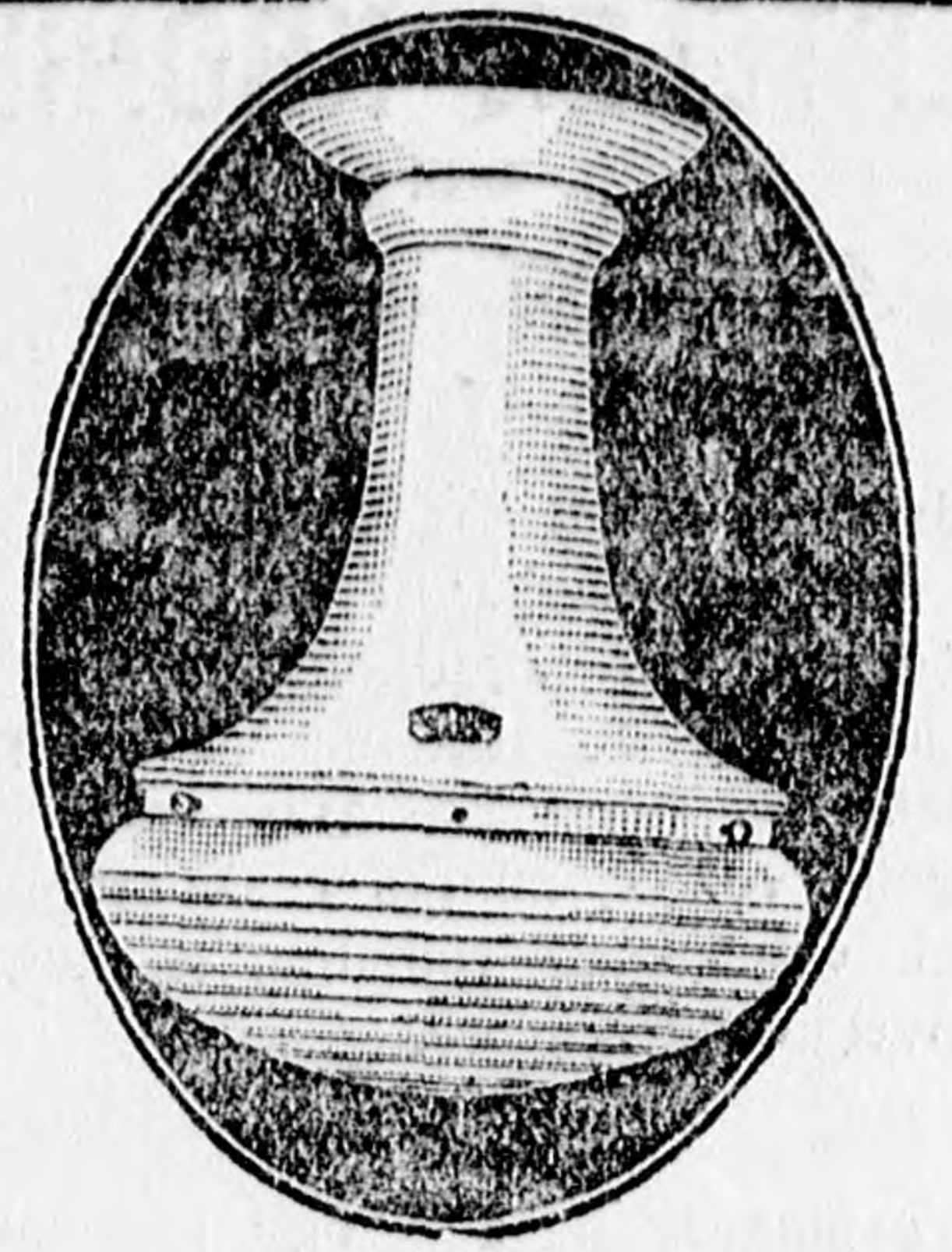
— **A Színházi Élet új száma a szokott gazdag tartalommal jelent meg.** Sok érdekes cikke, novellán, illusztráción és a szokott rovatokon kívül a lap darabmellékletül az »Annabál« című operettet közli. A Színházi Élet a Literária árusítóinál kapható.

— **Elfogott tolvaj.** Noviszadról jelentik: Nagy György béres a hó 24-én négy pár csirkét és egy lópokrócot kínált eladásra. Az uccán őrtálló rendőrnek ez gyanus volt, előállította a bérest s a rendőrség megállapította, hogy a csirkéket és a pokrócot Zagorics Joco temerini-uti kocsmáros-tól lopta. A rendőrség letartóztatta és átadta az ügyészségnek.

— **Hét télikabátot lopott.** Beckskekről jelentik: Pulya György napszámos Klekk községben a Grossz-féle kocsmából egy óvatlan pillanatban az összes télikabátokat, számszerint hetet, kilopta a ruhatárból. Nyomában üzöbe vették a tolvajt, aki futás közben elejtett egyet a mozgó ruhatárból, míg a többi hattal eltűnt az egyik sötét uccában. A nyomozás megindult.

— **Hatóság előtti rágalmaszást elítélt rendőrségi díjok.** Noviszadról jelentik: Visnyicski Zsiva pancsevői volt rendőrségi díjok 1922 január 2-án azt jelentette Knezsevics Iván ügyeletes rendőrkapitánynak, hogy Borovics Márk pék a rendőrséget szidalmazta, mire a péket beidéztek és felelősségre vonták. Borovics, miután beigazolta ártatlanságát, Visnyicski hatóság előtti rágalmaszást jelentette. A pancsevői kerületi törvényszék Visnyicskit múlt évi május 27-én két napi fogházra ítélte. Az ítéletet a felelbiteli bíróság és csütörtökön a semmitőszék is helybenhagyta.

— **Házasság.** Blagotics Radoje beogradi elsőosztályu kapitány csütörtökön vezette oltár elé a szubotícai görögkeleti templomban Ludaics Danica urleányt. Násznagyok voltak dr. Magarasevics Sándor ügyvéd és Percevic Nikola jagodinai ügyvéd.

A legnagyobb előnye

az új Zeiss-tükörámpának tejüvegarmatúrában, mélyen kiomporodott mattüveg zárócsészében:

Minden ányképző szerelési rész kiküszöbölése / A világítóforrás tnyleg legteljesebb kihasználása / Beható felület- és termégyvilágítás messzeterjedő oldal-szórással és a mennyezet egyidejű és közvetlen megvilágításával.

A legújabb vívmány a tükörüveg-világítás terén.

Kérje a 406. sz. ill. ismertetést.

ZEISS

TÜKÖRÜVEG

jelent a

legnagyobb világítási hatást nagy árammegtakarítás mellett

kirakatok / kiállítási és elárusító helyek / irodák / olvasótermek / műhelyek / csarnokok / éttermek részére.

Felvilágosítással szolgál a vezérképviselő:

Fernand Bove, Beograd 990
Knož Mihailova ulica 13/14.

CARL ZEISS
JENA

— **Meghalt a szíami császár.** Berlinből jelentik: Bangkoki jelentés szerint a szíami császár szívbajban meghalt. Öccse fogja követni a trónon.

— **Betörés Horgoson.** Szentáról jelentik: Herédi János borgosi gazdálkodó házában szerdán betörők jártak és harmincezer dinár értékű holmit loptak el. A csendőrség megindította a nyomozást a tettesek kézrekerítésére.

Női- és gyermekfelhőnműt a legjutányosabb áron a »Dama« fehérműszalon készít Tolstojeva (Ódor-u.) 21.

Dr. Kengyelac Millvoj ügyvéd irodáját Vel-Kikindáról Subotícára, Skotus Viator ulica 21. szám alá (a főposta közelében) helyezte át.

— **Lemondott a szentai kereskedőegyesület vezetősége.** Szentáról jelentik: A szentai kereskedők egyesületének kebelében már régebben ellentétek merültek fel amiatt, hogy a vezetőség semmi lépést sem tett a kormánytól a kereskedők érdekében, noha az egyesület tagjai már több ízben kérték az egyesület vezetőségét, hogy járjon el az adó-behajtások szigorúságának enyhítése és postai vámbivatal felállítására céljából. Miután az utóbbi időben egyre sürűbben merültek fel panaszok a vezetőség működése ellen, rendkívüli közgyűlést hívtak össze az ellentétek tisztázására. A közgyűlésen nagy számmal vettek részt az egyesület tagjai, mielőtt azonban vitára került volna a sor, Milosevics Szávko elnökkel az élén az egész vezetőség beadta lemondását. A tisztikar lemondása következtében a közgyűlés feloszlott. Az egyesület tagjai elhatározták, hogy december 13-ikára újabb közgyűlést hívnak össze, hogy új vezetőséget válasszanak.

A román vasuti frontról. Bukarestből jelentik: Marasesti állomáson egy tehervonat összeütközött egy tolató mozdonyal. A mozdony és kilenc teherkocsij pozdorjává tört. — Segesvár és Dános állomások között két tehervonat ütközött össze. Több kocsi összetört. — A tövis-brassói vonalon egy segélymozdony belefutott egy tehervonatba. A mozdony és a kalauzkocsi elpusztult.

A noviszadi sakkverseny. Noviszadról jelentik: A noviszadi sakk-klub elsőosztályú játékosai számára rendezett mérkőzés állása a következő: Csányi István 2½ (1), Vidor 2½ (2), Kulzsin-szki 2 (1), Rosenberg Oszkár 1½ (1), dr. Ilies 1½, Gribusin 1 (2), Bizam 0 (2). — A másodosztályú játékosok mérkőzésének állása: Farkas Sándor 10 (2), Stern Alfréd 10 (3), Lederer Márton 8½ (7), Perakovics Vladimir 8, Borisov Vladimir 8 (4), Tranconi 8 (2), Varnusz Márton 7½ (4), Berger Zoltán 7½ (5), Zanbauer Ottó 6½ (4), Lipkovics Nándor 6½ (1), Juhász István 6½ (7), Spasics Boskó 5½ (4), Fischer Adolf 4½ (10), Simonyi Sándor 3½ (8), Krausz Zdenkó 3½ (13), Csányi János 3½ (13), Bokor Ernő 3 (3), Wiegenfeld Richard 3 (5), Ungváry Andor 2½ (13).

Rablótámadás egy város ellen. Casopolisból (Michigan-állam) jelentik: Szerdán délelőtt számos ártarcos és fegyveres rabló érkezett automobilon a városba. A rablók elvágták a város valamennyi táviró- és távbeszélő-vezetékét, megtámadták a bankot és eredménytelen dinamitmerényletet kíséreltek meg a bank páncélpincéje ellen. A város lakosságát, amely házaiban tartózkodott, puska- és revolversortűzzel nagy rémületbe ejtették.

Kraljevbregei pezsgő a vezető márka

Halálra ítélt postarablók. Versaillesből jelentik: Annak idején nagy feltűnést keltett az a vakmerő postarablás, amelyet a franciaországi Cormeille városában követett el egy rablócsoport. Fényes nappal behatoltak a postahivatalba, ahol egy postaaltisztet agyonlőtek, többeket megsebesítettek és gazdag zsákmányukkal autón szágudtak tovább. A banditák fölött most ítélezett a versaillesi bíróság. A vádlottak közül Vannier Pált életfogytiglani kényszermunkára ítélték, a másik kettőt: Piersont és Biéret halálbüntetéssel sújtották.

Az 500 dináros rejtély

A Bácsmegyei Napló csütörtöki példányai közt két olyan lappeldány volt, amelyben a második oldalon a

Esnek a husarak

Katasztrófális károkat szenvedtek a sertésenyésztők

című cikk a következő címváltozással jelent meg

A husarak esnek

A sertésenyésztők katasztrófális károkat szenvedtek

Akinek bármelyik ilyen példány birtokába kerül és azt nvoic napon belül a kiadóhivatalnak beszolgáltatja,

500 dinár jutalmat

kap. A mai lappeldányok közt szintén van két olyan lap, ami eltér a többiőtől.

Aki a Bácsmegyei Naplóra előfizet, részvesz a márciusi sorsolásban, amelyen ötven értékes tárgy és 50, 200, 4000, 10.000 és 30.000 dináros nyeremények kerülnek kisorsolásra.

SPORT

Jugoszláv birkózók a milánói nemzetközi birkózóversenyen

Az olasz birkózószövetség december közepén négynapos nemzetközi birkózóversenyt rendez Milánóban, amelyre a magyar, osztrák, német birkózókön kívül meghívta a jugoszláv birkózógárdát is. A meghívást nemrégiben kapta meg a zagrebi birkózószövetség, amely a nemzetközi verseny proposícióit már szétküldte az egyes kluboknak azzal a megjegyzéssel, hogy Jugoszlávia színeiben minden súlycsoportban esélyesen két birkózó vehet részt és a birkózók költségeit nem a szövetség, hanem az egyesületek kötelesek viselni. A verseny a milánói Carcano színházban kerül lebonyolításra és a győztesek szokásos díjazásán kívül, a versenyen résztvevő összes birkózók bronzplakettet kapnak.

A nemzetközi birkózómitingen az összes számottevő jugoszláv birkózó megjelenik. A vajdasági egyesületek közül a Szombori Amateur, a Sand és a noviszadi J. Makkabi birkózói készülnek Milánóba. Zagreből a Herkules egyesület gárdája fog indulni Jugoszlávia színeiben. Az erős konkurenciában ha a jugoszláv birkózóknak nincs is sok esélyük a győzelemre, remélhetőleg bebizonyítják azonban, hogy a jugoszláv birkózóspport is rohamlépésben közeledik az európai nivåhoz.

A milánói verseny előtt a Szombori Amateur városközi birkózóversenyt fog rendezni, amelyre meghívta Vajdaság összes birkózóit.

KÖZGAZDASÁG

Állami árlejtések

Élelmiszerek és abrak: December 10, 15 és 20. A loznici kórházigazgatóságánál különféle élelmiszerek. December 2. A ljubljana hadosztályparancsnokság 500.000 kgr. buzára. December 6, 26 és 31 a prilepi kórházigazgatóságánál különféle élelmiszerek szállítására.

Fa, szén, koks. December 10. A zagrebi erdőigazgatóságnál nagy mennyiségű tölgy, bükk, gesztenye és más fáneműek kerülnek eladásra. December 12-én a spliti hajózási társaságnál póznákra, amelyek a hajóközvetési munkálatoknál szükségesek. December 3. A vrđniki bányatársaságnál 250 köbceniméteres bányafa szállítására. December 14. A zagrebi erdőigazgatóság 978 köbceniméteres gesztenyefák eladására, amely taninkészítésre is alkalmas.

Chémiai, technikai cikkek. November 30. A hadügyminisztérium részére szállítandó 400.000 kgr. autóbenzinre. December 3. A noviszadi építésügyi igazgatóság a St. Gradiskai fogház villany-szerelésére. December 11. A kragujeváci tüzéségi intézet 50.000 kgr. nyers öntött vasra. December 12. Ugyanitt két használt autót adnak el. December 9. A zemuni egészségügyi depot különféle orvosi anyagokra. December 10. A beográdi postaigazgatóság 20 darab kilométer jelző készülékre. December 11. A nisi építésügyi igazgatóság a Leskovac-Vlastorincei út céljaira szolgáló kavicsra. December 9. A ljubljana államvasutigazgatóság 16.000 kgr. réztömbökre. December 11. A zagrebi államvasutak 10.000 kgr. firniszre. December 7. A zagrebi vasutigazgatóság

4120 villanylámpára. December 21. A ljubljana vasutigazgatóság felülépítőanyagokra, sínekre, kitérőkre. December 23. A zagrebi vasutigazgatóság szerszámgépekre. December 7. A kragujeváci tüzéségi intézet gummi-masztikra, cinóberre. December 7. A sarajevói vasutigazgatóság téglára és tetőcserépre.

A külföldi szén vámjá ellen. Noviszadról jelentik: A Vajdasági gyáripárosok szövetsége szerdán este Nálán Adolf elnöke alatt ülést tartott, amelyen elhatározták, hogy a külföldi szén és koks behozatali vámjának eltörlése érdekében memorandummal fordulnak a pénzügyminisztériumhoz. A memorandumban a gyárosok szövetsége azzal érvel, hogy a nagyipar céljaira nem alkalmas a hazai szén, azonkívül a Vajdaságtól rendkívül távolosnak a hazai szénbányák és a szén szállítása nagyon körülményes.

A sztarakanisai cipészek kívánsága. A sztarakanisai bőlfeldolgozó iparosok gyűlést tartottak, amelyen nehéz anyagi helyzetüket panaszolták el. Helyzetük javítása érdekében azt kívánták, hogy a sztarakanisai borkereskedők ne adhassanak el másnak bórdrut, csak akinek iparigazolványa van, hogy így más foglalkozást üzök ne kontárkodhassanak be a mesterségükbe. A kanisai borkereskedők élénken tiltakoznak ez ellen a terv ellen, amely ellenkezik a kereskedelmi szabadsággal. A kanisai cipészek ezenkívül még azt kívánták, hogy a külföldi cipők vámját emeljék fel s hogy a hadsereg szükségleteinek egy részét a kisiparosoknál szerezzék be.

KINTORNA

Kelemenéknél kisbaba született. Ferike, az újszülött hatéztendő bátyja egy darabig iszonyattal nézi a vísító csecsemőt, aztán megszólal:

- Mond papa, honnan került ez ide?
- Az apa kenetteljesen:
- Az égből.
- Mire Ferike keserűen:
- Na nem csodálom, hogy ledobták, ha ott is így ordított

A szubotcai Sztipics-féle vendéglőben ül egy öreg ur és a szája elé kendőt tartva nyögdécsel. Az öreget, aki fáradhatatlan fecsegéseiről hírhedt, részvétellel megszólítja a szomszéd asztalnál ülő férfi.

- Mi történt önnel?
- Mire Sztipics, a tulajdonos, ijedten megragadja a kariját:
- Az istenért, hagyja, legalább egyszer befogja a száját!

A törvényszék előtt lopás büntetével vádoltn áll Perc Ewa cselédlány. Ruhát lopott a gazdasszonyától. Az elnök megkérdi:

- Hogy vetemedhetett arra, hogy éjszaka feltörje a szekrényt s onnan egy ruhát lopjon ki?
- Tudtam, hogy ide kerülök s tisztességes ruhában akartam megjelenni a tekintetes törvényszék előtt.

RUHASZÜKSÉGLETÉT
legelőszobban s legizlésecebben szerzhell be
NÁVAY ISTVÁN DIVATZABÓNÁL
Subotica, Somborski put 2. Garantált angol és cseh szövetekből dus választék!

TŐZSDE

A dinár külföldi árfolyamai

1925. november 26.

Budapest deviza 1261,5—1265,5, valuta 1261,75—1265,75.
Prága deviza 59.985—60.485, valuta 59,75—60,25.
Berlin deviza 743—745 milliárd márka, valuta 738—742 milliárd márka.
Bécs deviza 1253—1257, valuta 1249—1255.
Trieszt deviza 43,88—44.
London deviza 2,74.

Zürich, nov. 26. Zárlat: Beograd 9.175, Páris 1950, London 2515, Newyork 519, Brüsszel 2345, Milánó 20975, Amsterdam 20865, Berlin 123,50, Bécs 73.125, Szófia 3.275, Prága 15.375, Varsó 74,50, Budapest 72,70, Bukarest 2,375.

Beograd, nov. 26. Zárlat: Páris 211, London 273,80, Newyork 56,43, Brüsszel 255, Milánó 228,25, Berlin 13,46, Bécs 795, Prága 167,40, Budapest 7,92, Zürich 1089.

Noviszadi terménytőzsde. nov. 26. Buza: 9 vagon bácskai 255 dinár, 1 vagon bácskai 77 kilós, 2%-os 255 dinár, 30 vagon bácskai, Tisza-állomás 267,50 dinár. Zab: 1 vagon bácskai 165 dinár. Tengeri: 1 vagon bácskai 155 dinár, két vagon bácskai új, Senta paritás 105 dinár, 6 vagon bácskai december—januári 115 dinár, 25 vagon bácskai március—áprilisi Tisza-állomás 140 dinár, 2 vagon szerémi 110 dinár. Liszt: 1 vagon bácskai 0-ás GG. exportmalmokból 417,50 dinár, 1 vagon 0-ás GG. bácskai 405 dinár, 2 vagon 0-ás G. bácskai 400 dinár. Irányzat: szilárd.

Budapesti terménytőzsde. nov. 26. A terménytőzsdén nyitáskor az irányzat a tegnapi szilárdság után tartott, a kereslet csak olasz részről változatlanul élenk, a belföldi kereslet gyengült.

Az amerikai piacokról decemberi buzában vátozatlan árakat jelentettek.

A budapesti tőzsdén nyitáskor az olaszok kerestek nagy tételeket. Néhány export cégnél kvantumok iránt érdeklődtek, kínálat azonban főként dumántulf vidékeken oly gyenge, hogy nagy tételek nem igen kerültek piacra.

A rozs forgalma is gyengébb ma, nyitáskor 235.000 koronás áru kínálat van.

Csikágól gabonatőzsde. nov. 25. Buza decemberre 162, buza májusra 159,375. Tengeri decemberre 74,375, tengeri 79,25. Zab decemberre 38,875, zab májusra 43,75. Rozs decemberre 89,5, májusra 96,5.

Newyorki gabonatőzsde. nov. 25. Buza 182,5. Liszt 750—790. Az irányzat tartott.

Borzalmas a fogfájás!
Eyhülést hoznak Bayer Aspirin tablettái.
Figyeljünk a kék-fehérs piros vedjegyre!

VEDJEGY: VÖRÖS LÓTUSZVIRÁG AZ ETIKETTRE RAGASZIVA

Az előkelő és művelt világ csak és kizárólag
Eau de Cologne Original Parfums Gegenüber
güartmányi házzal

VEDJEGY: VÖRÖS LÓTUSZVIRÁG AZ ETIKETTRE RAGASZIVA

KAPHATÓ EREDETI GYÁR! ÁRON MINDEN ELŐKELEŐB ŰZLETBEN

NYILTTÉR.

Özv. Schweiger Lipótné született Spórer Róza és Sebők Gerő fájdalomtól megtört szívvel tudatják, hogy a forrón szeretett férj, a rajongásig szeretett apa

SCHWEIGER LIPÓT

f. hó 26-án hosszú, kínos szenvedés után, becsületes munkás életének 56-ik, boldog házasságának 30-ik évében elhunyt.

Drága halottunk kihűlt tetemét f. hó 27-én d. u. 1 órakor helyezzük a gyászházból III. kör, Beogradski put 105., az izraelita sírkertbe örök nyugalomra.

Subotica, 1925. november 26.

Sebők Gerőné szül. Mayer Margitha menyje, Grosz Józsefné szül. Schweiger Katalin, Braun Morné szül. Schweiger Ida, Dr. Sebők Zsigmond, Schweiger Gyula testvérei, Grosz József, Braun Mór, Özv. Reich Bertalané, Spórer Mór és neje, Dr. Sebők Zsigmondné, Schweiger Gyuláné sógorai és sógornői, számos rokonai és ismerősei.

(Mindenkülön értesítés helyett)

Az ERIKA cég tisztviselői fájdalmas megrendüléssel tudatják, hogy

SCHWEIGER LIPÓT ur

főnökük édesatyja, aki tevékeny életét a vállalatnak szentelte, csütörtökön, e hó 26-án jobblétre szenderült.

Nemes életének emlékét a vállalat alkalmazottai szívükbe zárják.

Erika cég tisztviselői

A Život Kiházasító Egyesület értesíti mindazokat, akik még ezideig könyvecskét nem kaptak, hogy egyesületünk irodájában I., B. Sudarević ul. 25. sz. alatt f. évi december hó 5-ig megjelenni sziveskedjenek. A fentjelzett időn tuli jelentkezés nem vétetik figyelembe.

Subotica, 1925. november 26.

10130

Igazgatóság

„NADA“ Kiházasító- és „DAR“ Szülészeti Segély Egyesületek megalakultak és tagokat Harambašićeva ul. 25. sz. alatt (Jogakadémiával, volt Tanítónőképezdével) szemben még felvesz.

2091

Még 2 üzlethelyiség örökáron eladó

a Rudics-utcában, gyümölcs piacon, jelenlegi bérlők Unger cipész és Zsivojin vendéglős. Bővebbet: Földes ruhaüzlet, Fötér

Pályázati hirdetmény

A novisadi zsidó hitközség előjárósága pályázatot hirdet a paszka (macoth) sütes jognak bérletére. Részletes, mindenre kiterjedő ajánlatok f. é. december hó 10-ig adandók be a hitközség irodájába.

Felvilágosítások ugyanott kérhetők.

10207

Az előjáróság

ELŐNYOMDÁT
modernül felszerelve legolcsóbban szállít

LEOPOLD SÁMUEL, SENTA
ELŐNYOMDA BERENDEZÉSI VÁLLALAT (BÁCKA)

VÉGYE MEG A FENEMLITETT
CÉGNÉL AZ ELŐNYOMDÁT SAJÁT ÉRDEKÉBEN

Séta a Jardin des Plantesban

Irta: Henry Bordeaux

Valahányszor belépek a kertbe, mindig eszembe jut Michelet, aki a Ma Jeunesse-ben a Jardin des Plantes-hoz fűződő szerelmének történetét beszéli el. Michelet első randevui ott voltak, a kertnek azon a részén, amely a fák és virágok számára van fenntartva. Őt Thérésé-nek hívták, tizenhét éves volt, mint Michelet, mindketten árvák voltak és szerencsétlenek. A tulkorán elszenvedett fájdalomnak közössége számukra a szerelem előjátéka volt. Egy vasárnap tovább maradtak együtt, mint rendesen. Vasárnap nagyon sokan vannak a Jardin des Plantes-ben, de Párisban a tömegben olyan magányosan lehet az ember, mintha erdőben járna. Beesteledett.

»Még látom magam előtt, — írja Michelet — egy cédrusfához támaszkodik, két karja erőltlenül lehull, ujjait összekucsolja és tartása olyan, mint a középkor ifju szüzei, akiket templomok freskóin látunk. Ebben a pillanatban a nap lenyugvó sugarai, melyeket visszavertek a környező ablakok, mint valami nagy tüzvész, úgy hullott rá a kertre és a viharral és lángokkal teit fényben az arca tulvilágian csillogott. Ebben a környezetben átváltozottnak láttam, istenien szépek és földöntúli szépsége annál meghatóbb volt, mert nem tudott róla...«

Vajjon melyik cédrus lehetett tanuja ennek a jelenetnek? Nem tudtam biztosan megtalálni. De azt hiszem, fölismertem, mert onnan én is csillogni láttam azokat az ablakokat, melyeknek fénye a nyugvó nap tűzét veri vissza a kertre. De Thérését hiába kerestem.

Thérése nem volt többé, vagy legalább is én nem láttam. Ahhoz, hogy valakinek ilyen Thérése-e legyen, nem kell más, csak egy kissé melankólikus gyermeklány, akinek arcán a fiatalság rózsái virulnak és a haja arany. Egy ilyen Thérése nem szükségképpen szép és el lehet menni mellette anélkül, hogy az ember észrevenné. Thérésének valami olyan van a külsejében, ami a szívet fogja meg.

A szeme gazellához hasonlíthatott, azóknak a gazellának a szeméhez, amelyeket kissé távolabb lehet látni. A gazellaszem barna, arany foltok csillognak benne, ezek a szemek szelidek és félénkek, sőt ijedősek kissé. Ott bujkál bennük a nagy szabad tersegek után való vágyakozás. Szeretnének vissza menni a nagy mezőségekre, ahol szabadon lehet futni, szabadon lehet lélekezni, pihenni. Oh, hányszor kérdeztem meg ezeket a szemeket, egészen közelről, hogy mit éreznek, mit látnak, amikor a gazella feje hozzám közeledett, hogy elfogadja a kenyérdarabot, melyet nyújtottam neki. Milyen szomorú, milyen különlegesen szomorú annak az állatnak sorsa, amelyik hozzászokik fogolyéletéhez. Azt a nagy szabad teret, melyet ezektől az állatoktól elvettek, az ember számára a szerelem nyitja meg. Biztosan tudom, hogy Thérése első csókjánál ezeket a fényben uszó mezőket látta. De hamarosan elszakították barátjától.

»A nagyon fiatal korban kirobbanó szerelmek éppugy uton vannak a halál felé, mint azok, amelyek nagyon későn kezdtek virítani.«

Távolabb a kertben egy farkas forog állandóan a kalitkájában. Négy négyszöglábnnyal az a terület, amelyre őrei mozgását korlátozták. Lehorgasztott fejjel forog, nem lát semmit és nem is akar semmit látni. Szinte azt mondaná az ember, hogy jószántából teszi, testgyakorlatot üz. Néha, nagyon ritkán, fölemeli a fejét és szeme akkor megpihen valamelyik látogatón, aki odatámaszkodik a rácsra. A szemből akkor olyan gyűlölet sugárzik, hogy az ember megriad tőle és hátralep.

Thérésé! Megcsillant-e szemedben is a lázadás pillantása, amikor elszakítottak kedvesedtől?

Nem, te arra születél, hogy a szíved vérezzen, de ezt nem lehetett a ruhán átlátni. Vértől szíved vörös folt, olyan, mint amilyen a leszurt galambok tollazatán buggyan elő. A törrel megszurtt galamb föl-alá jár a madárházban és az ember csodálkozik, hogy ilyen sebekkel még reptülnek, még majdnem jókedvűek a többi madár között. De úgy van, a nagy fájdalmak nem akadályozzák meg, hogy az ember éljen és minthogy gondosan elrejtjük őket, senki sem tud róluk, amíg az ember — szerelemben, vagy halálban — le nem dobja lelkéről a ruhát és föl nem fedi sebeit.

A Jardin des Plantesban a fogoly állatoknak ketrécükből kivillanó pillantása megtanít arra, hogy milyen az emberek nézése, akik saját életüknek foglyai...

De talán Thérése nem is élt soha, csak Michelet képzeletében.

Autógummit

javitunk felelősség mellett és mérsékelt áron:

Kiváló szakképzetű és tapasztalt szakemberekkel szolgál:

„FIT“
autógumi javítóhely
Ing. Učković i Roen
BEOGRAD
Resavska 33.
Telefon 15-07.

Vizsgázott
stabil-gépezés
12 évi gyakorlati állást változtatva. Műlőm és téglagyári üzemekben teljes jártassággal bír. Ajánlatokat „BEGA“ hirdető, Vauki-Bečkerek továbbít. 10146

Bácska, Bánát, Srém és Szerbia területén jól bevezetett proviziós

UTAZÓKAT

keresek egy kurren-tömegeikk eladására, kollekcio cca 3 kg. Csakis feltétlen komoly és megbízható referencia meg előlésevel tegyenek ajánlatot — „Jó meliékkeset“ jeligére a kiadóhivatal után 10048

Hengerfurásokat

vállal bárhol helyszínen a legmodernebb és legprecízebb hengerfurógépekkel

Krausz Gyula

vas-és fémöntődjé V. Bečkerek Gunduličeva ul. 7. Telefon 329. 378

TÜZIFA ÁRAK:

Elsőrendű hasáb bükkfa házhoz szállítva	100 kg. 35 D
Elsőrendű aprított bükkfa házhoz szállítva	100 kg. 40 D
Másodrendű hasáb bükkfa házhoz szállítva	100 kg. 30 D
Másodrendű aprított bükkfa házhoz szállítva	100 kg. 37 D
Tölgyfa hasáb házhoz szállítva	100 kg. 30 D
Aprított tölgyfa házhoz szállítva	100 kg. 33 D
Vékony gömbölyű fa házhoz szállítva	100 kg. 25 D
Vékony fa alátámasztóhoz összekötözve	100 kg. 28 D

BOSNA FATELEP, SUBOTICA
Teherautó yaudvar mellett. — Telefon 512.

Tisztviselőnőt

perfekt magyar-német-szerb, keres azonnalra helybeli nagy iparvállalat. — Részletes ajánlatokat „Gyakorlott munkaerő“ jelige alatt a kiadóhivatal továbbít. 10141

10140

Friss

maróni, narancs, citrom, carobi mazsola, mandula, mogyoró, berber, califat és alexandriai datolya, füge füzéres, kosaras és zsákos, alméliai szőlő és mindennemű déligyümölcs.

Közvetlen behozatal, állandóan raktáron napi áron.

Weisz József déligyümölcskereskedőnél
Subotica, Sokolska ul. 2. (a volt Narod hávéház helyiségében)

WEISZ JENŐ

KEFEGYÁRA SUBOTICA TELEFON 188

Ajánlja kitűnő minőségű versenyen kívüli kefe-, ecset-, seprő-, malomkefe- gyártmányait! 5790

„DAMA“ FEHÉRNEMUSZALÓN

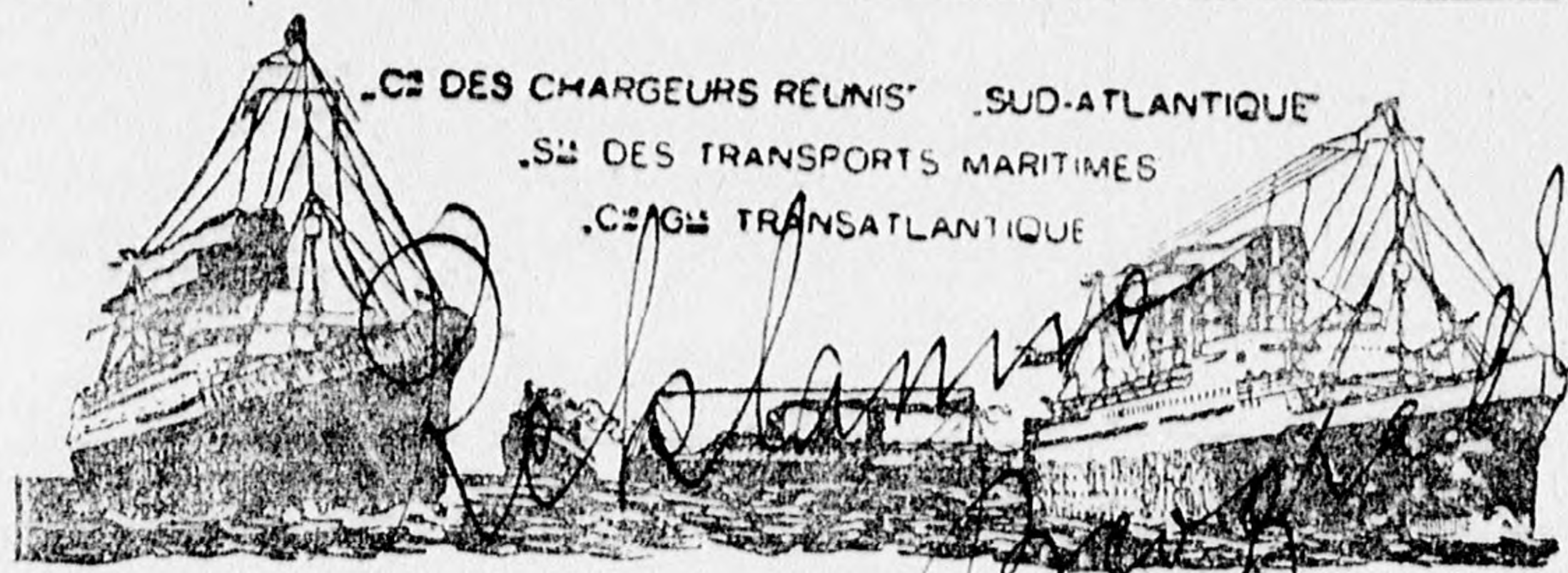
Felhívjuk a hölgyek figyelmét a nálunk készült fehérneműkre.

Készítünk saját, vagy hozott anyagból: intézeti és menyasszonyi kelengyéket, garnitúrákat stb. a legszebb és legizlésebb kézimunkával; aszur, tüaszur, filé-tírré és himzésekkkel.

Tolstojeva (Ódor) ul. 21. sz. alatt

„LUKULO“ CSOMAGOLT FÜSZEREK A LEGJOBBAK!

FRANCIA VONAL

LEGGYORSABB - LEGKELLEMESEBB - LEGUJABB HAJÓK
MINDEN MÁSODIK NAP KÖZLEKEDNEK
MARSEILLEBŐL — BORDEAUXBŐL és HAVRÉBŐL
Amerikába, Kanadába, Mexikóba, Kubába,
Braziliába, Uruguayba, Argentínába stb. stb.

A harmadik osztály áll: „Javitott kabinokból“ 2 és 4 ágygal
„Közönséges kabinokból“ 2 és 4 ágygal
„Fedélközből“ 8, 10 és 20 ágygal
A menetidő a kikötőből Newyorkba 5 1/2 nap
Santosba (Brazília) — 13 nap
Buenos Airesba (Argentína) 17 nap
Az összes utasokat GYORSVONATTAL továbbítjuk a kikötőbe
Különös figyelmet fordítunk földművesekre, akik
Ingyenesen ohajtának utazni Sao-Paóba — Braziliába
„Francuska Linija“-nak nincs képviselője vagy ügynöke
Minden felvilágosítást ingyenesen adnak az ügynökségek:
LJUBLJANA, Kolodvorska 41. B TOLJ, Kralja Petra ulica 33.
ZAGREB, Mihanovičeva ul. 4. VEL. BEČKEREK, Aleksandrova 1.
BEOGRAD, Karadjordjeva ulica 91.

Raktár-helyiség

padlós és száraz, vasajtókkal, nagy befogadó érrel 1926 év február 1-től kiadó.
Érdeklődni lehet a Zrinjski trg 24. számú házban a háztulajdonosnál. 9821

2 éves száraz akác
BOGNÁRFA és
KOMLÓKARÓ
minden mennyiségben kapható

Szemző Bélánál
Subotica

HÁZ

beköltözhető 4 szobás házzal, lakóházzal és mellékhelyiségekkel, olcsón eladó. Cím SCHMOLKA hirdetőhivatalában, Novisad Fu. toški put 2. 10139

Nem kell új télikabát, ha a régit áttesteti vagy áttisztíttatja

Szudárevics Albert
ruhafestőnél
Skotus Viator ul. 34.
Főposta során.
Olcsó árak!
Figyejen a címre!

Kulhanek, Mikló és Társai

Tisztelettel értesítjük, a malom és géptulajdonosokat, hogy 5 éve fenálló gép- és kazánjavító műhelyünket a Palicsi-utról FRA JEŠE TRG 9. SZÁM alá (Barátok temploma mögé) helyeztük át. Elvállalunk helyben és vidéken gőzgépek, lokomobilok és motorok hengerfurását, szerelését, alakítását, javítását, gőzkazánok foltozását, tűzszekrények ujtását, fémöntéseket, az összes gépkovács munkákat és új acélredőnygyártást. Minden e szakmába vágó munkát olcsón és pontosan készítünk viszonteladóknak is.

WEITZENFELD és TÁRSA

Alapítva: 1902. Subotica Tel. 190 és 192.
Táviratcím: Kenderipar.
Detailüzlet: Városi bérpalota.
Engross és irodák: Wilonova ulica 7.

Kender-, len-, jutaárak, pokrócok, szőnyegek, kárpitoscikkek.
Butorszövetek kiárusítása gyári áron

November hó 21-től december hó 22-ig!

Az enyhe ősz és a nehéz gazdasági viszonyok folytán óriási kézmű és divatáru rakomány nem apadt a várt mértékben. — Ez a körülmény arra indított, hogy a

karácsonyi vásárt már megkezdjem!

Ebből az alkalomból oly lényeges árengedményt nyujtok, amely a t. vásárlóközönség körében általános meglepetést fog kelteni!

140 cm széles velur kötöttkelme	--- ezelőtt 240 most 100 din.	Angol férfi télikabát finom szövetek méterenként	ezelőtt 400 most 200 din.
140 „ finom velur kötöttkelme minden színben	--- ezelőtt 325 most 150 „	150 cm tiszta gyapju angol, férfi öltönyszövetek	ezelőtt 340 most 140 „
120 „ tiszta gyapju pongyolakelme	--- ezelőtt 180 most 80 „	150 „ „ „ „ „	ezelőtt 280 most 140 „
120 „ kockás és divatos, tiszta gyapjuszővetek	--- ezelőtt 120 most 65 „	150 „ „ „ „ „	ezelőtt 400 most 170 „
120 „ tiszta gyapju, finom ruhaszővetek	--- ezelőtt 100 most 45 „	140 „ ruhaszővet	ezelőtt 450 most 180 „
120 „ „ „ „ „	--- ezelőtt 120 most 55 „	140 „ ruhaszővet	ezelőtt 70 most 25 „
120 „ fin. tiszta gyapju kosztüm és ruhaszővetek	--- ezelőtt 150 most 70 „	140 „ ruhaszővet	ezelőtt 80 most 32 „
140 „ tiszta gyapju, csikos ruhaszővetek	--- ezelőtt 180 most 88 „	140 „ ruhaszővet	ezelőtt 140 most 46 „
140 „ „ „ „ „	--- ezelőtt 240 most 120 „	Crepe-de-Chinek minden elképzelhető színben	ezelőtt 160 most 82 „
140 „ „ „ „ „	--- ezelőtt 260 most 130 „	Crepe-de-Chinek prima minőségben, minden elképzelhető divatszínben	ezelőtt 220 most 120 „
140 „ tiszta gyapju kosztüm szövetek	--- ezelőtt 220 most 105 „	Legnehezebb crep special, minden elképzelhető szín	ezelőtt 325 most 160 „
140 „ legfinomabb kosztüm és ruhaszővetek	--- ezelőtt 350 most 150 „	Cartonok, féldelnek prima minőségben, jó mosó	--- 9 „
140 „ tiszta gyapju ruhaszővetek	--- ezelőtt 220 most 105 „	Hermann Pollák-féle finom, garantált, jó mosófűrészek ingeknek	--- 16 „
140 „ tiszta gyapju divatszövetek	--- ezelőtt 240 most 120 „	Kanavász, legjobb minőségű	--- 12 „
140 „ tiszta gyapju ruhaszővetek	--- ezelőtt 180 most 85 „	Legjobb minőségű 100 cm hulárd selyem, minden színben	--- 55 „
145 „ tiszta gyapju kosztümszővetek	--- ezelőtt 190 most 98 „	Legjobb minőségű selyemkendők	--- 100 „
140 „ tiszta gyapju ruha és kosztümszővetek	--- ezelőtt 160 most 80 „	Felsőnyelkendők	--- 40 „
140 „ legfinomabb ruha és kosztümszővetek	--- ezelőtt 250 most 130 „	Legfinomabb epongeok, grenadinok	20 dinártól 35 dinárig
120 „ tiszta gyapju cazam pongyolának való	--- ezelőtt 160 most 60 „	Cérna parhetok	15 dinártól 20 dinárig
140 „ tiszta gyapju páják	--- ezelőtt 180 most 75 „		
120 „ „ „ „	--- ezelőtt 130 most 70 „		

Azonkívül pamut, ruhabársonyok, valamint velour sifonok minden színben rendkívül olcsó árakon!

MAMUZSICS ANTAL

kézmű- és divatáru üzletében, Subotica, Zenede-épület, Városházával szemben, Kenyér-piac.

A fenti áramra felhívom a nagyérdemű közönség figyelmét!

KORZÓ MOZI

November 26—29
csütörtök—vasárnap
Vidámság, kacaj, szerelem és jazz-band!!
A szezon kiváló vigjáték ujdonsága
Huszárszerelem
szellemes ötletekkel fűszerezett vigjáték 7 elvonásban
Főszereplők:
Edith Meller, Georg Alexander
Hétfőn
QUO VADIS...?
Előadások kezdete hétköznap 4, 6 és fél 9
vasárnap 3, 5, 7 és 9 órákor

LIFKA MOZI

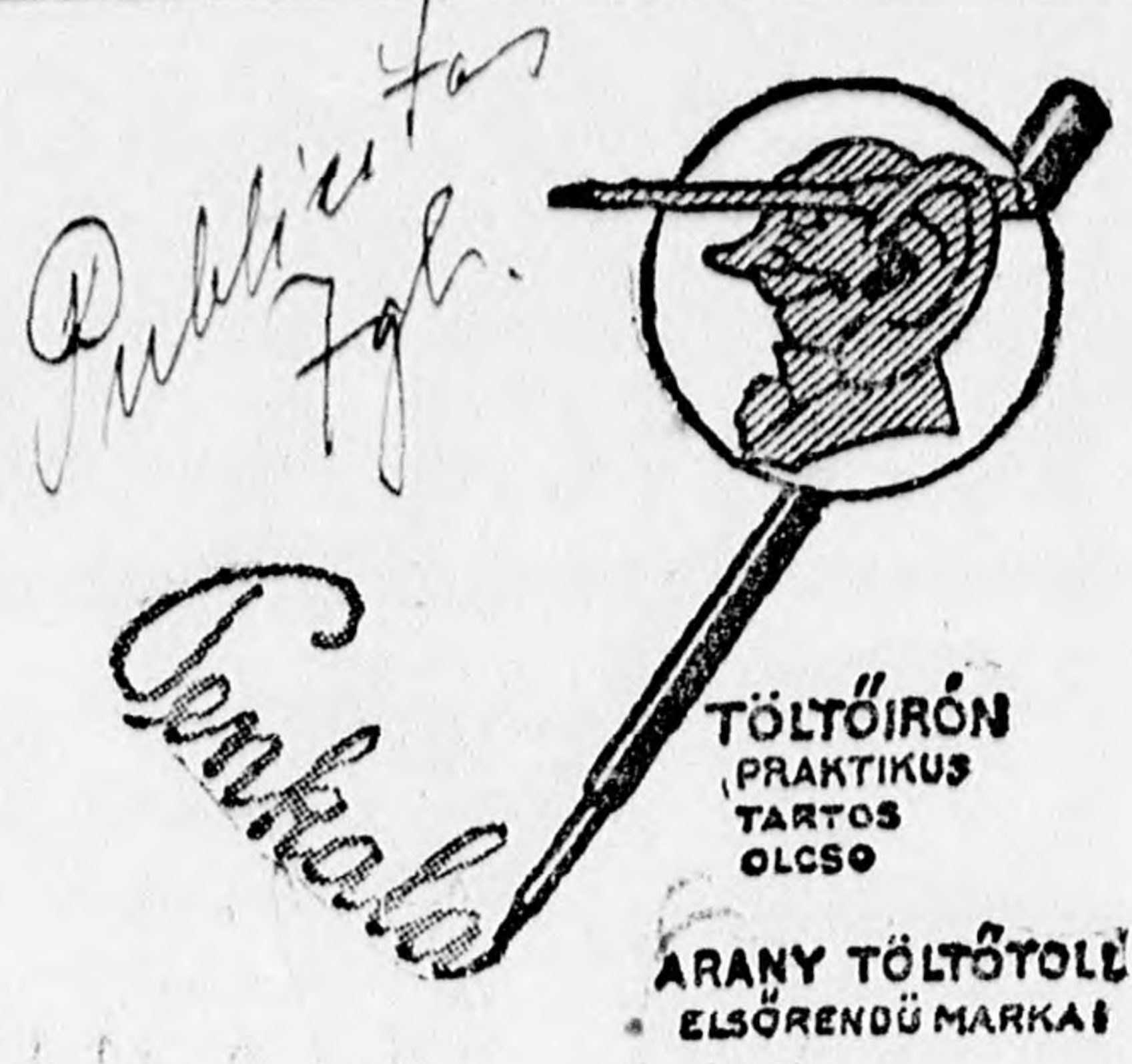
Egész héten
Paramount világfilm!
Színezett jelenetek!
TIZPARANCSOLAT
2 részben.
Mindkét rész egyszerre.
Ének és zenekísérettel!
Előadások kezdete naponta
1/2 4, 6, 1/2 9 órákor

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy sor 1 dinár, vasárnapok és ünnepnapok kivételével. Legkisebb apróhirdetés ára 10 dinár. Csak felhívásos jellegű leveleket tevékenykednek. Kérdések és válaszokhoz válaszolunk.

CHAT NOIR ?

10212

HÁZASSÁG

Házasságokat előkelő, egyszerű, vagyonos körökben díszkréten közvetíti **Faragó Jenő** irodája. Budapest. Népszínházutca tizenhat. Célgjelzéstelen levelezés. Fölvilágosítás díjtalan. — Személyes megbízatás esetén előleges költség nincs!

Értesítés

Értesítem n. b. vevőimet és a t. vásárló községet, hogy üzletembe bevezettem a legfinomabb

csemegeárut

Módomban van a t. vásárlóközségnek állandóan friss és izletes csemege valamint **fűszerárut** szolgálni.

Kívánatról házhoz szállítunk.

Likőrök, asztali borok állandóan kaphatók!

Schick Márton
fűszer és csemegekereskedés

SUBOTICA, TEPIAC 10212

Vendéglősök és szállodások figyelmébe! Két elsőrangú főpincér nagyobb vendéglőt vagy szállodát keresnek, mint itések. Óvadék 30—40.000 dinár. Átvesszünk olyan vendéglőt vagy szállodát, amely teljesen el van hanyagolva. Választ részletesen. Cim: D. Milojević és társa. Virovitice, Gradianska gostiona. 10215

Fiatalfűszer- és vegyesárusegés

szép, magyar nyelv-tudással azonnali lépésre felkészülve

TREUER FERENC
TEMERIN

VÉTEL-ELADÁS

101 bevezetett csinos kézimunkaüzlet elköltözés miatt átadó. Cim a kiadóban. 10187

Asztalos-műhely nagyközségben, 4 paddal, lakással, jól bevezetett cikkel, amely biztos megélhetést nyújt, nagy vevőkörrel, betegség miatt azonnal eladó és átadó. Bővebbet Lajčo Crnjaković bódés, Subotica, az állomással szemben. 10138

"GESA"
pörköltkáv

3 nemes kávéfajból.
Pörkölés naponta
d. u. 3 órákor.

KÖRÖSI GÉZA cégnél
Subotica, Rudić u. 9306

FOGLALKOZÁS

Kocsis-kihordó azonnal felvétetik. Cim a kiadóban. 10145

Gyógyszertárban gyakornoki állást keres 18 éves román, kath. leány érettségi bizonyítvánnyal. Leveleket »Állást keresek« jellegű alatt a kiadóba kér. 10133

Gyenge férfiak

kik szexuális gyengeségben (impotenciában)

szívesen, feltétlen rendelkeznek meg a

LIBIDIN-t

Külföldi orvos-tanár által szabadalmazva. Gyorsan és gyökeresen gyógyít. Erdelődni főképviseletnél
Subotica postafiók 126.
10095

Intelligens nő házvezetőnői állást keres idős urnál, házaspárnál vagy plébánián. Branka Rudićević ul. 21. Senta.

Vaskereskedő, nőtlen, huszonéves szerb, német, magyar és román nyelvvismerettel, legjobb bizonyítványokkal azonnali belépésre állást keres. Cim: Grassl Ferenc, Vel-Bečkerek, Brankovits ulica 16. szám. 10217

Jóforgalmu, járasi szék-helyen levő vendéglő szabadkézből jutányos áron eladó. Cim a kiadóban. 10154

Hordók 25—30 literesek használtak de kitűnő minőség és azonnal tölthető állapotban nagyobb mennyiségben igen jutányos áron kapható. Frank Sándornál, Vilsonova ulica 22. Suboticán.

J. Zalogkölcsön

bármely összeg erejéig, olcsó kamattal, mekkora időre közvetít

BÖMCHES EMIL
közv. irodája, Bačka Topola. 10205

Fianinó eladó, Krombholz, Vilsonova ul. 28. 10195

Komplett rézöntő és gépműhely más vállalat miatt sürgősen eladó. Cim a kiadóban. 10194

Heumann Mór Karadordev trg 12.

volt
könyv-, zenemű-, „Národ“ kávéház
írószer és Kunetz-féle házba
papirkereskedését helyezte át.

A kiházasító egyesületek tagjai

10 százalékkal olcsóbban vásárolhatnak mint bárhol és ingyen esküvői fényképet kapnak
ÁDÁM ÉKSZERÉSZNÉL SUBOTICA
Rudić ulica 6. — Sugár fűszeres-ház.
9033

Kis F. adásvétel és zálogintézet Subotica, Trumbićeva (Perófi) ul. 11. Olcsón eladó ruhák, felsőkabátok, nőiingek, vászonkézimunkák, írógép cirilbetűvel, sülyesztővarrógép, különféle illatszerek, kávépótlék, butordarabok, utazóbundák, nagyobb mennyiségű tiszta gyapjú férfi-női kabátszővet. 8474

16 HP szivógázmotor teljesen üzemképes állapotban jutányos áron eladó. Holzhacker Boldizsár, Baimok. 10135

Senta-Keviben első helyen praktikus gazdasági épületekkel 20 ker. lánccal föld jutányos áron eladó. Bővebbet Burány Nándornál. 10131

12 HP német gyártmányú benzinnemű jökarban lévő, eladó. Szivógázra átalakítva üzemből látható. Üveges Antal, Bačka Topola. 10128

Zongorák, pianók, legmodernebb és legfinomabb kivitelben Prágai zongoratermeiben Vel-Kikindán kaphatók. E szakmában legrégebb és legolcsóbb beszerzési forrás hazánkban. Részletfizetésre is. 9959

[-a poros: szén, kétszer mosott szabócsi kovács szén, bécsi koks, rostált faszén, vágott fa
jutányos áron kapható
FRÄNKEL fakeskeredés
Subotica
Zmaj Jovin trg 5. Telefon 345. 1013

Jól bevezetett cukrászda vidéki városban bodegával eladó, esetleg bérbeadó. Cim a kiadóban.

Rizling, madlein, piros szlankamenka szőlővesszőt gyökerest megvételre keresek. Kádár Lajos, Save Tekelijje ul. 10096

28 lánccal prima szántó szép szállással Mali-Idioš alatt olcsón eladó. Bömches közvetítő iroda Bačka-Topola. 10205

Teljesen új 6 HP Skoda benzinnemű motorok olcsón eladók. Weigand & Co. autogarázs Subotica. 10213

Gummi bélyegzőt bármilyen nyelven készít Molnár József Subotica, Frankopanska ulica 25. Megrendeléseket a Bácsmegegyei Napló kiadóhivatala is elfogad.

ÉPÍTKEZÉSEKHEZ

legolcsóbb és legjobb anyagot szállít
ÁRPÁDFY JENŐ
Subotica, Boška Vučica ul. 15.
Telefon 3-48.

Hatschek ETERNIT pala
Keramittégla és lapok
Fajence, Majolika lapok
munkával együtt
Égetett agyagsövek
PILISVÖRÖSVÁRI
kőpor
terazó
kődara *
agyag, fehér és vörös
piktorföld stb.

Öntőhomok
Gipsz minden célra
PARKETTÁK
Cement
Mész
Dunai homok és sotter
Chamottégla
Chamottliszt
Mindezek nagyban és kicsinyben

KÜLÖNFÉLE

Kiadó a beltéren egy nagy raktárhelyiség, egy irodahelyiség és egy külön bejárattal lépcsőházi butorozott szoba. Elfoglalható azonnal. Bővebbet Schäfer Róza fűszerüzletében VII. Pašićeva ulica 7.

Keresek egy szobás üres lakást konyhával. Szabó L. IV. Velebička ul. 26. 10169

Patkánin patkányirtószert doboza 15 dinár, kapható minden gyógyszerárban és drogériában, továbbá a Torontáli Agrárbanknál Veliki-Bečkerekben. 9313

Butorozott szoba kiadó. Sudarevićeva ul. 14. 10201

Központ közelében keres két urileány kétgyas egyszerű butorozott szobát. Pontos címetek kérem a kiadóba leadni. 10192

Főtéren butorozott szoba azonnal kiadó. Érdeklődni lehet Sokolska (Gombkötő) ulica 7. 10196

Barnaszén 26.— dinár métermázsája. Előjegyezni és befizetni a Centralna Banka pénztáránál Aleksandrova ul. 4. 10155

Az áramfogyasztó közönség figyelmébe!

A villanygyár igazgatóságának az az óhaja, hogy az áramfogyasztók igényeit minden tekintetben kielégítse, ezért felkérünk mindenkit, amennyiben bármiféle panasz van a világításra, számlára stb. vonatkozólag, akár előszóval, telefon útján, vagy írásban jelentsék be a villanygyár igazgatóságának Palicsi-ut 106. vagy a városi üzletben

Kostina ulica 1., Telefon 508.

Subotica Villamosvasut és Világítási R. T.
Világítási és üzemi osztály.

S. Kopp és Fiai r. t. Subotica, Majsai-ut

Jó minőségű új zsiroshordók minden mennyiségben kaphatók 50, 100 és 200 kg-os ürtartalommal.
Friss maláta minden nap kapható 6 dinárért vékája.